

panorama

inforegio

41

2012. tavasz

Eredmények célba vétele

A kohéziós politika finomhangolása

AZ OLVASÓKHOZ

Johannes Hahn

3

4-11

KÜLÖNLEGES TÉMA – A JÖVŐ KOHÉZIÓS POLITIKÁJA

Az eredmények középpontba helyezése

Teljesítmény-keretrendszer – mit takar ez a kifejezés?

Az új megközelítés tesztelése – gyakorlati eredmények

12

ALAPMUTATÓK: AZ ELŐREHALADÁS JELZÉSE RÉGIÓINKBAN

13-15

LEGKÜLSŐ RÉGIÓK – INNOVÁCIÓ A LEGKÜLSŐ RÉGIÓKBAN

16-17

DÁN EU-ELNÖKSÉG: EU2012.DK

18-23

EGYSZERŰSÍTÉS – EGYSZERŰSÍTÉS A JÖVŐ KOHÉZIÓS POLITIKÁJA TERÉN

24-25

INTERJÚK

Constanze Angela Krehl & Lambert van Nistelrooij,
Az Európai Parlament tagjai

26-29

PROJEKTEK

Példák projektekre Észtországban, Hollandiában,
Lengyelországban és Spanyolországban

30-31

REGIOSTARS DÍJ

32

AZ ERFA TÁMOGATJA AZ E-KORMÁNYZATOT – DE TOVÁBBI INTÉZKEDÉSEKRE VAN SZÜKSÉG

33

„FORRÁSOK, RUGALMASSÁG ÉS ÖSSZPONTOSÍTÁS” BIZTOSÍTÁSA BIZONYOS EU-RÉGIÓKNAK

34-35

TÉRKÉPEK

Halálos közúti balesetek egymillió lakosra vetítve, 2010-ben

A közúti megközelíthetőség lehetséges javítása: a nagy sebességű utazást lehetővé
tevő úthálózat összehasonlítása a jelenlegi állapottal

36

ESEMÉNYNAPTÁR

Fényképek (oldal):

Borító: © Fotolia

Oldalak: 2, 4-8, 12-13, 15, 17, 20-21, 23, 32-33: © Shutterstock

Oldalak: 3, 30-31: © Európai Bizottság

9. oldal: © Balázs Pichler/Shutterstock

10. oldal: © Regione Marche/Shutterstock

11. oldal: © Erik Schuss/Shutterstock

14. oldal: © Dayglow editions/Shutterstock

16. oldal: © Stefan Emanoil Ilcus/Shutterstock

21. oldal: © Fotolia

24. oldal: © Jehnichen

25. oldal: © Európai Parlament/Shutterstock

27. oldal: © Paul Tolenaar

28. oldal: © Ministry of Economy, Poland

29. oldal: © Patronal CECOT

Ez a magazin angol, francia és német nyelven újrahasznosított papírra nyomtatva jelenik meg.

Elektronikus változata 21 nyelven az alábbi címen érhető el: http://ec.europa.eu/regional_policy/information/panorama/index_hu.cfm

A kiadványban szereplő szövegek a szerzők személyes nézeteinek adnak hangot, amelyek nem feltétlenül tükrözik az Európai Bizottság véleményét.

A kohéziós politika 2011 októberében ismertetett új megközelítésének egyik kiemelt célja az ésszerűbben kidolgozott és a kiemelt célokra összpontosító kohéziós politika megvalósítása. Ezáltal a kohéziós politika 2013 után az Európai Unió legfőbb beruházási stratégiája lehet, és központi szerepet játszhat a munkahelyek teremtésében, illetve a növekedés megvalósításában – vagyis az Európa 2020 stratégia célkitűzéseinek elérésében.

Nagyon fontos, hogy az intelligens megközelítést a szorosan kapcsolódó politikai területekre is kiterjesszük. Március 14-én a Bizottság bemutatta a 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó Közös Stratégiai Keret (KSK) elemeit – a KSK a kohéziós politika megvalósítását ötvözi a vidékfejlesztési politikával, valamint a tenger- és halászati politikával kapcsolatos stratégiákkal.

Ezeket a politikákat jelenleg különböző stratégiai iránymutatások vezérlik, és a Bizottság ezen szektorokért felelős részlegei által közösen kifejlesztett KSK elősegíti, hogy az új befektetési prioritások és fontos lépések maximális támogatást kapjanak a Kohéziós Alaptól, valamint a strukturális alapoktól, és ahol lehetséges, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alaptól (EMVA), valamint az Európai Halászati Alaptól (EHA) is.

Első tapasztalatok az eredménymutatókkal kapcsolatban

A jövőbeli kohéziós politika legfontosabb jellemzői az erősebb tematikus koncentráció és az eredmények elérésére helyezett nagyobb hangsúly. A politikákkal kapcsolatos változtatások gyakorlati működése megtapasztalásának érdekében a Bizottság kísérleti programokat végzett 12 irányító hatóság közreműködésével az EU nyolc tagállamában.

Ezen akciófelmérésekből már kiderült, hogy az új megközelítés megvalósítható, de ehhez a programok kialakítási gyakorlatainak jelentős megváltoztatására van szükség. A tematikus koncentráció megvalósításához alapos mérlegelésre és a politika gondos kiválasztására van szükség. Ez kiemeli a politikai vita fontosságát a programok kialakításával kapcsolatban.

A *Panorama* mostani számában a kísérleti programok néhány résztvevője mesél eddigi tapasztalatairól.

Az Európai Parlamenttel végzett egyeztetéseink a Bizottság 2014 és 2020 közötti kohéziós politikára vonatkozó javaslataival kapcsolatban kedvezően haladnak. Ebben a számban az Európai Parlament Regionális Fejlesztési Bizottsága vezető tagjai, Constanze Angela Krehl és Lambert van Nistelrooij értékelik a 2013 utáni új megközelítést.

Emellett felhívom a figyelmüket az új kohéziós politika egyszerűsítési céljaival kapcsolatos részletes tájékoztatónkra, amely hasznos tanácsokkal szolgál az egyszerűsítés gyakorlati megvalósítását illetően.

Johannes Hahn

Az Európai Bizottság regionális politikáért felelős tagjai

A JÖVŐ KOHÉZIÓS POLITIKÁJA – AZ EREDMÉNYEK KÖZÉPPONTBA HELYEZÉSE

Az Európai Bizottság jövőbeli kohéziós politikára vonatkozó javaslatai a korábbinál sokkal nagyobb hangsúlyt helyeznek az eredményekre. A gazdasági válság idején minden eddiginél fontosabb, hogy a rendelkezésre álló forrásokat oly módon költsek el, hogy azok maximális értéket teremtsenek az EU állampolgárai számára.

A döntéshozók egyre inkább felismerik, hogy a közpénzek helyes elköltésére való összpontosítás önmagában nem elegendő. Egyes esetekben a pénzt helyesen költik el, de az eredmények mégis korlátozottak. Az elérendő cél a pénz helyes elköltése és az eredmények elérése.

A hatás az a változás, amely bizonyítottan egy adott beavatkozásnak tulajdonítható.

A „beavatkozás hatása”, valamint a „beavatkozás hozzájárulása” kifejezések ugyanezt a fogalmat takarják.

Intervenciós logika – a program kiindulópontja

Az állami beavatkozások kiindulópontja a megoldandó problémák azonosítása. Mivel minden esetben többféle szükséglet merül fel, kiválasztásuknak politikai döntést is magában foglaló folyamat eredményeképpen kell történnie. A folyamat keretében meg kell határozni a kívánt változások irányát, és néha az elérni kívánt helyzetet (a célt) is.

Eredmények, eredménymutatók és output mutatók

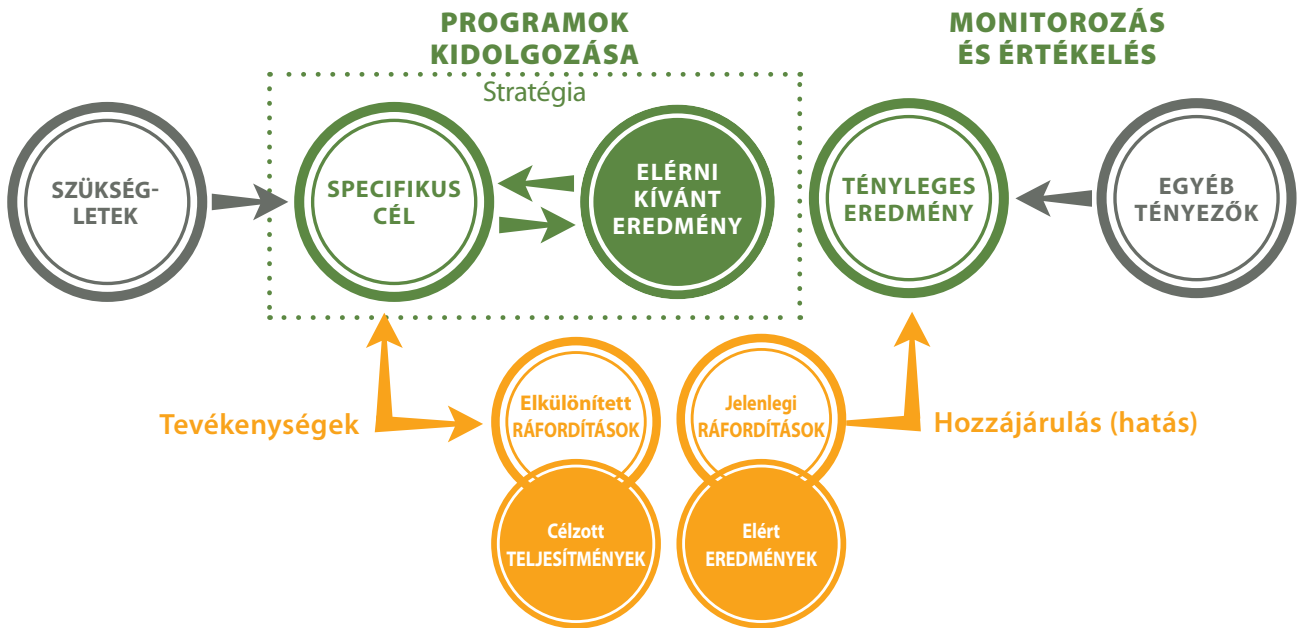
Az elérni kívánt *eredmény* a támogatott beavatkozások által megvalósítandó változtatás.

Az elérni kívánt eredmény kiválasztását követően ki kell választani egy mutatót, amellyel az előrehaladás mérhető. Az egyértelmű eredménymutatók kiválasztása lehetővé teszi a probléma és a politikához tartozó szükségletek megértését, és segítségével később könnyebben eldönthető, hogy a célokat megvalósították-e. Ebben az összefüggésben hasznos a célok kitűzése az eredménymutatókhoz.

A szükségletek és az elérni kívánt eredmény azonosítását követően a döntéshozóknak ki kell választania a közpolitika céljával szolgáló tényezőket. Ezek a tényezők alakítják a program által finanszírozott tevékenységeket, amelyek az *eredmények* elérését biztosítják. Az teljesítmények a programok közvetlen hozadékai, amelyeknek segítenie kell az *eredmények* elérését.

A beavatkozások *logikai keret* segítségével az alábbi ábrán szemléltethetők:

Ellenőrzés

Az ellenőrzés megfigyeléssel történik. A *teljesítmények ellenőrzése* során azt kell megfigyelni, hogy az elérni kívánt eredmények megvalósultak-e, illetve hogy a megvalósítás folyamatban van-e.

A kohéziós politikával kapcsolatos programok megvalósítása többszintű irányítás segítségével történik. A rendszer szereplői – a nemzeti és EU-szintű megvalósítási képviselők és irányító hatóságok – eltérő információs szükségletekkel rendelkeznek. Európai szinten a cél a programokból származó információk összegyűjtése annak érdekében, hogy ezek alapján be lehessen számolni az Európa Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Számvevőszéknek és az uniós polgároknak arról, hogy a kohéziós politika forrásait mire költötték. Ez az uniós szinten meghatározott *közös mutatók* feladata. Ezek a mutatók a Strukturális és a Kohéziós Alap által leggyakrabban támogatott tevékenységekhez kapcsolódnak.

Az ellenőrzés során az *eredménymutatók változásait is megfigyelik*. Az eredménymutatók értékének nyomon követése alapján meg lehet ítélni, hogy a mutatók a kívánt irányba haladnak-e. Amennyiben nem, az visszajelzésnek tekinthető a beavatkozások helyességével és hatékonyságával, valamint a kiválasztott eredménymutatók helyességével kapcsolatban.

Az alaphelyzethez kapcsolódó eredménymutatók értéke, vagyis a beavatkozás előtti, majd az utáni mutató értéke néhány esetben a nemzeti vagy regionális szintű statisztikákból is kiolvasható. Más esetekben felmérések végzésére vagy adminisztratív adatok (pl. vállalati jegyzékek vagy munkanélküli segélyben részesülő személyekkel kapcsolatos nyilvántartások) felhasználására lehet szükség.

Értékelés

Az eredményjelzők megváltozása az állami beavatkozás, például a Kohéziós Alap közös finanszírozásában megvalósuló tevékenységek, valamint *egyéb tényezők* hatására következik be. Az állami beavatkozás előtti és utáni helyzet közötti különbség nem egyenlő az állami beavatkozás hatásával:

$$\begin{aligned}
 & \text{EREDMÉNYJELZŐ VÁLTOZÁSA} \\
 & \quad = \\
 & \text{A BEAVATKOZÁS HOZZÁJÁRULÁSA} \\
 & \quad + \\
 & \text{EGYÉB TÉNYEZŐK HOZZÁJÁRULÁSA}
 \end{aligned}$$

Hatások értékelése – a következmények elemzése

A hatások értékelésének célja a beavatkozás következményeinek és az egyéb tényezők hozzájárulásának szétválasztása, valamint a programok működésének megértése. Az értékelés során két kérdést kell feltenni:

- Volt-e hatása a beavatkozásnak, és ha igen, akkor mekkora – akár pozitív, akár negatív – volt ez a hatás? A *beavatkozás elérte a célját?* Van-e ok-okozati összefüggés? Ezekre a kérdésekre adhat választ a *hatások kontroll csoporton alapuló értékelése*.
- Miért járt egy adott beavatkozás bizonyos szándékos (és nem szándékos) hatásokkal? A „*Miért és hogyan működött a beavatkozás?*” kérdésre a *hatások elméleten alapuló értékelése*.

A kérdéseket nem szabad elszigetelten feltenni. A „Hogyan működik?” típusú kérdések esetében figyelembe kell venni a változás elméletének alapvető elemeit (hogyan és miért?) annak érdekében, hogy meg lehessen határozni: mely változásokat kell megvizsgálni, és egy adott oknak tulajdonítani. Ugyanígy a „Miért működik?” típusú kérdések esetében is egy értelemszerűen ellentmondásos helyzetet kell feltételezni. Ideális esetben az *kontroll csoporton és az elméleten alapuló megközelítések kiegészítik egymást*.

A megvalósítás értékelése – vezetési oldalról

A megvalósítás értékelése során egy adott program megvalósítását és vezetését vizsgálják. Ezen értékelések során általában arra keresnek választ, hogy a kedvezményezettek ismerik-e a programot és hozzáférnek-e; a pályázati folyamatot a lehető legegyszerűbben alakították-e ki; a kiválasztási feltételek egyértelműek és megfelelőek-e; van-e nyilvántartott adatkezelési rendszer; illetve a program eredményeit megfelelően kommunikálják-e. A kohéziós politikák többségének – ha nem mindegyikének – értékelése esetében ezt a módszert alkalmazták.

LÉTEZIK IDEÁLIS ÉRTÉKELÉS, AMELY ÉRVÉNYES VÁLASZOKAT GARANTÁL?

Az értékeléseknek:

- igazodniuk kell az adott megválaszolandó kérdéshez, a program tárgyához összefüggéseikhez;
- lehetőleg választ kell adniuk a különböző szempontból és különböző módszerekkel végzett értékelés kérdéseire. Ezt a *háromszögelés elvének* nevezzük; és
- figyelembe kell venniük az értékelés költségeit az értékeléssel nyerhető információnyereséghez viszonyítva. Az értékelési módszer kiválasztásánál figyelembe kell venni a már ismert tényeket.

Összefoglalva: A módszereket és a módszerkombinációkat minden esethez külön kell kiválasztani. Számos módszer áll rendelkezésre, és nem létezik „legjobb”, minden esetben alkalmazandó módszer.

Mik az újdonságok?

A jelenlegi és korábbi kohéziós politikai programokkal kapcsolatos tapasztalatok alapján elmondható: kihívást jelentő feladat annak eldöntése, hogy az egyes programok sikeresek voltak-e, ha azok nem közvetítik egyértelműen, hogy mit akarnak megváltoztatni. Számos program esetében egyértelmű, hogy a pénzt mire fordítják, az azonban nem derül ki, hogy a program eredményeként mi fog megváltozni. A programok gyakran túl sok mutatót tartalmaznak, és nem tükrözik vissza az elérni kívánt változást. Számos programnál előfordult, hogy a forrásokat – földrajzi vagy tematikus értelemben – szűk keresztmetszetben osztotta szét, amely csökkenti a mérhető eredmények számát. Ezen okokból egy új eredményértékelés esetében fontos kiindulópont a célok egyértelmű megfogalmazása, azok kifejezése kevés mutatóval, a rendelkezésre álló alapadatokkal, az előrehaladást jelző adatok gyűjtésére vonatkozó terv, valamint a hatás értékelése.

További jelentős változás, hogy az értékelés jobban összpontosít a kohéziós politika *hatásaira*. Eddig az értékelések inkább a megvalósítást helyezték a középpontba, és nem fordítottak megfelelő figyelmet a beavatkozások hatásaira.

Első tapasztalatok az eredménymutatókkal kapcsolatban

Az új, eredményekre összpontosító megközelítés gyakorlati működése megtapasztalásának érdekében a Bizottság támogatásával 12 irányító hatóság az EU nyolc tagállamban kipróbálta azt jelenlegi programjaiban. A következő tanulságokat vonták le:

- az új megközelítés *megvalósítható*, de ehhez a programok kialakítási gyakorlatainak jelentős megváltoztatására van szükség;
- a kísérleti régiók közül egy sem alkalmazza az eredménymutatókat a Bizottság által ajánlott módon. A vizsgált prioritások célkitűzéseit csak általánosságokban fogalmazták meg, és legtöbb esetben *a használt mutatók nem szolgáltatottak információt a programok révén elérni kívánt hatásokról*;
- az eredmények középpontba helyezésének már a program fejlesztése során meg kell történnie; ez később nem pótolható;
- a legfontosabb változás, amelyre szükség van, az eredmények *középpontba helyezése*. Számos vizsgált prioritás több-kevesebb al-prioritás összeolvasztásából keletkezett; ezeket nem lehet egy vagy két eredménymutatóval jellemezni;
- a középpontba helyezést *mérlegelésnek és a politika gondos kiválasztásának* kell megelőznie. Ez alátámasztja a politikai vita fontosságát a programok kialakításával kapcsolatban, és felhívja a figyelmet arra, hogy ezeket a folyamatokat sürgősen el kell indítani;
- a középpontba helyezés *csökkenteni fogja a mutatók számát*. Néhány kísérleti régió esetében számos mutató elérhető volt – ezek közül azonban egy sem szolgáltatott információt a politika során megvalósuló tevékenység motivációiról;
- az összes eredménymutató esetében *alapvető fontosságúak a kiindulási pontok és a célok*. Ezek mennyiségiek és minőségiek egyaránt lehetnek;

- néhány esetben (pl. nagyvállalatok támogatásával kapcsolatos intézkedések) *a hatások kontroll csoporton alapuló értékelése* is alkalmazható, amely összehasonlíja a támogatott vállalatok teljesítményét a hasonló, támogatásban nem részesülő vállalatok teljesítményével. Más esetekben a *hatások elméleten alapuló értékelései*, amelyekhez esettanulmányokat, interjúkat és fókuszcsoportokat is felhasználnak, jobban megfelelnek a célnak. A szállítás területén a beavatkozás *előtti és utáni adatok* a forgalomszámlálással és a közlekedéstípusokkal kapcsolatban információt szolgáltathat az adott hatásról;
- utolsó gondolatként nem szabad elfelejteni, hogy *a mutatók nem adnak információt mindenről*. Az eredménymutató fejlődésének a vitát kell ösztönöznie; az eredménymutatóknak nem az a célja, hogy egy adott politika teljesítményével kapcsolatban döntő szerepet játsszanak.

A kísérleti régiók némelyikével készült interjú a *Panorama* mostani számának 9-11. oldalán olvashatja el.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

Iránymutatást tartalmazó dokumentumok:
http://ec.europa.eu/regional_policy/information/evaluations/guidance_en.cfm#2

TELJESÍTMÉNY-KERETRENDSZER – MIT TAKAR EZ A KIFEJEZÉS?

A javasolt szabályozás⁽¹⁾, amely a 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozik, „teljesítmény-keretrendszer” kialakítását irányozza elő a kohéziós politika fokozott eredményorientáltsága részeként. A teljesítmény-keretrendszer mögöttes alaptétele a programok néhány fontos mérföldkövének elfogadása, amelyet a tagállamok és az Európai Bizottság a jövőben figyelemmel fognak kísérni, és amelyek elérése pozitív és negatív pénzügyi következményekkel járhat. A mérföldköveket 2016-ra, 2018-ra és 2022-re tűzik ki, és azok olyan megvalósítási lépéseket tartalmazhatnak, mint például a tenderkiírások, valamint a pénzügyi és output mutatók nyilvánosságra hozatala.

A Bizottság javaslatai alapján a tagállamok és a Bizottság a programok éves jelentéseiben kíséri figyelemmel a mérföldkövek elérésével kapcsolatos előrehaladást. Lassú előrehaladás esetén a Bizottság ajánlásokat adhat.

A Bizottság és a tagállamok által teljesített első hivatalos áttekintésére 2017-ben kerül majd sor – ennek célja a kitűzött mérföldköveket nem teljesítő programrészek azonosítása lesz. A Bizottság ezekben a helyzetekben is ajánlásokat adhat. A tagállamok ezt követően megtehetik a szükséges lépéseket a megvalósítás felgyorsítása vagy az alapok átprogramozása érdekében.

(1) Közös előírásokat tartalmazó rendelet, 18-20. cikk.

A 2019-es áttekintést követően a Bizottság elkülöníti a teljesítménytartalékokat. A teljesítménytartalék az az 5% (tagállamonként, régiókatégoriánként és alaponként), amely nem kerül elkülönítésre a programok számára a programperiódus elején. A tagállamok ajánlást adnak a Bizottságnak azokról a sikeres prioritásokról, amelyek számára a tartalékokat el kell különíteni. A tartalék csak azokhoz a prioritásokhoz különíthető el, amelyek elérték a mérföldköveiket.

A Bizottság felfüggesztheti az egyes prioritásokat vagy azok egy részét, amennyiben a 2019-es teljesítményértékelés bizonyítja, hogy az adott prioritás nem érte el a hozzá kapcsolódó mérföldköveket. A mérföldkövek elérésének elmulasztása nem vonja magával automatikusan a kifizetések felfüggesztését. A Bizottság csak abban az esetben függeszti fel a kifizetést, ha a tagállamok nem hajtották végre időben a megfelelő korrekciós intézkedéseket.

Pénzügyi korrekciót csak végső esetben alkalmaznak. Ezekre kizárólag a program lezárásakor, súlyos alulteljesítés esetében kerülhet sor. A súlyos hiba meghatározásakor mérlegelni kell, hogy a célok alulteljesítése elkerülhetetlen nehézségek vagy előre nem látható külső tényezők felmerülése miatt következett be, illetve hogy az érintett tagállamok alkalmaztak-e korrekciós intézkedéseket. Az ezzel kapcsolatos részletek meghatározására egy bizottsági végrehajtási határozatban kerül majd sor.

AZ ÚJ MEGKÖZELÍTÉS TESZTELÉSE – GYAKORLATI EREDMÉNYEK

A 2014 és 2020 közötti kohéziós politika fokozott eredményorientáltságának következtében néhány stratégiai változtatásra lesz szükség a működési programokkal kapcsolatban. Az eredménymutatókat minden program esetében külön-külön fogadják el és kísérik figyelemmel. Az új megközelítés gyakorlati teszteléséhez az Európai Bizottság felkért néhány régiót, hogy reprezentációs mintát alkotva vegyenek részt egy kísérleti programban. A Panorama néhány résztvevővel beszélgetett az új, eredményorientált megközelítés gyakorlati kihívásairól.

PICHLER BALÁZS, NEMZETI FEJLESZTÉSI ÜGYNÖKSÉG, MAGYARORSZÁG

Véleményem szerint Magyarország számára a legnagyobb kihívást az jelenti majd, hogy a forrásainkat, pénzügyi eszközeinket azokra a korlátozott számú témakörökre összpontosítsuk, amelyekben változást és jelentős eredményeket szeretnénk elérni.

Ez egy elmozdulást jelent majd a jelenlegi "abszorpció-központú" kohéziós politikához képest, amelynek középpontjában a rendelkezésre álló források teljes mértékű lehívása áll. Ennek az a következménye, hogy a jelenlegi programperiódusban a forrásokat szerteágazó beavatkozásokra költjük, és a kohéziós politika eredményei néha nehezen mérhetők.

Ha forrásainkat csak arra a néhány változtatásra összpontosítjuk majd, amelyeket el szeretnénk érni, számos kihívással kell majd szembenéznünk. Először is a kohéziós politikától várt változásoknak és eredményeknek az érdekeltek széles körű megegyezésén kell alapulnia, mivel a jövőben a fejlesztési szükségletek némelyikét a kohéziós politika nem tudja majd kielégíteni, amely viszont elégedetlenséget szülhet.

Másodszor, a széles körű megegyezés megvalósításához a következő periódus programjainak előkészítését időben el kell kezdeni.

Számunkra talán a legnagyobb kihívást az ambiciózus és a reális célok közötti megfelelő egyensúly megtalálása jelenti majd.

Az érdekeltek bevonása

Az új, eredményorientált megközelítés az érdekeltek fokozottabb bevonását igényli. Ezen folyamatot már elindítottuk az Európai Bizottság részvételével. Terveink szerint Magyarország irányító hatóságai számára egynapos kísérleti projekteket szervezünk.

Az új megközelítés legnagyobb kihívása az elérni kívánt változások és eredmények kijelölésén túl annak megtervezése, hogy hogyan mérhetjük majd a kohéziós politika hozzájárulását az elért eredményekhez.

Megbízható eredménymutatók

Első lépésben ki kell választani azokat a megbízható és stabil eredménymutatókat, amelyek jól illeszkednek az általunk végzett beavatkozásokhoz, és amelyek alkalmasak az elérni kívánt változások mérésére.

Mindig lesznek azonban külső tényezők, amelyek befolyásolják az eredménymutatókat. Ezért előre meg kell terveznünk, hogy hogyan tudjuk szétválasztani a külső tényezők hatását a kohéziós politika eredményindikátorokra gyakorolt hatásától. Ehhez időben el kell kezdeni a tervezést, valamint szorosan össze kell hangolni a programok kidolgozását, a monitorozást és az értékelést.

MAURO TERZONI, REGIONE MARCHE REGIONÁLIS TANÁCS, ANCONA, OLASZORSZÁG

Azt gondolom, hogy az új megközelítés nem jelent drámai változást, inkább a kohéziós politika finomhangolását eredményezi. Közel harminc éve mutatókkal, célokkal, eredményekkel, hatásokkal, értékelésekkel stb. foglalkozunk. Most egy új időszakhoz érkeztünk, amelyben az eredményeken van a hangsúly, és amelyben a múltban kipróbált és tesztelt módszerekre támaszkodhatunk.

Az új megközelítést inkább „szemléletváltásnak” nevezném. Ahelyett, hogy kizárólag a mechanizmusokra és a folyamatokra koncentrálnánk, először inkább azt kell átgondolnunk, hogy mit és hogyan szeretnénk megváltoztatni régióinkban, illetve mire van lehetőség. És ez jelenti a legnagyobb kihívást.

Együttműködés a program érdekeltjeivel

A kohéziós politika kezdete óta régióinknak sok előnye származott a szocioökonómiai szempontból érdekelt szereplők alkotta erős bizottságunkból. A városok, megyék, valamint a társadalmi és gazdasági szereplők részt vesznek a programperiódus különböző időszakaiban, a program megvalósításába pedig nem csak az irányító hatóságokat, hanem a regionális szolgáltatásokat is bevonjuk.

Az új kihívást a kiemelt célokra összpontosító politika jelenti, amelyet a tematikus prioritások és a célok kijelölése tesz szükségessé. A célok ilyen egyértelmű kijelölése véleményem szerint az érdekelték nagyobb mértékű bevonásával jár, és a stratégia egyértelmű meghatározását teszi szükségessé. Ebben a folyamatban az érdekelték könnyebben megérthetik, hogy az új megközelítés „érdekeltségük” mely részét és hogyan érinti. A célok kitűzése jobban viszzaadja az elérni kívánt célok jelentőségét is.

Az eredményorientált programok megvalósításához szorosabb partneri kapcsolatok kialakítására van szükség, mivel nem csak az adminisztráció hatékonyságának, hanem a *Regione Marche* képességeinek értékelésére is sor kerül.

Egyik fontos célkitűzésünk a múltban elért eredmények átláthatóvá tétele lesz. Kialakítottunk egy értékelési tervet, amelyet a programok elindulásakor hajtunk végre. A terv segítségével partnereink és az érdekelték jobban átláthatják, hogy mi az, amit már megvalósítottunk, mi az, amit megtehetünk, és milyen nehézségekkel találkoztunk – az eddigi

tapasztalatok fényében tehát hatékonyabban meg tudják fogalmazni a jövőre vonatkozó javaslatukat és ajánlásaikat.

A jövőben megvalósítandó tevékenységeket jó előre meg kell tervezni. A tevékenységeknek nem csupán az „*ex ante*” feltételeknek kell megfelelnie, hanem időt kell biztosítani az érdekeltéknek és a partnereknek stratégiájuk kidolgozására is.

A legnagyobb kihívások

Adminisztratív szempontból a jövőben az eddiginél kevésbé lesz fontos maga a folyamat, mint inkább az eredmények; kevesebb figyelem irányul majd magára a költsékezésre, mint a költsékezés módjára. A jövőben az irányító hatóságok kevésbé összpontosítanak az ellenőrzésre és az auditálásra, és fokozottabban figyelnek majd a programok hatásainak minőségére, illetve mennyiségére.

A programok eredményének megfelelő értékeléséhez olyan értékelési és monitorozási rendszerekre lesz szükség, amelyekkel kimutatható a támogatott beavatkozások hozzáadott értéke. Ehhez hatékonyabb statisztikára (kontextusmutatók) lesz szükség, amelyek lehetővé teszik a kiindulási helyzet és a célok közötti különbség mérését, ezzel a változás mértékének megállapítását.

A hatások mérésére vonatkozó politika az elszámolhatóságot is magában foglalja, és összehasonlíthatóvá teszi a politikákat. Így az eredményorientált programok kialakítása még finomabb és érzékenyebb folyamattá válhat.

CHRISTIAN LINDELL, SKÅNE, RÉGIÓ, SVÉDORSZÁG

A svédországi Skåne régióban számunkra a legnagyobb kihívást a beavatkozási területek meghatározása jelenti, különösen azokban az esetekben, amikor nem tudjuk lemérni a vállalkozások számára vagy a foglalkoztatottságra gyakorolt közvetlen hatásait.

Figyelembe kell venni azt is, hogy nem mindegyik fontos hatás esetében a mutatók a legjobb mérési eszközök. A folyamatos értékelés és az esettanulmányok gyakran hasznosabb eszköznek bizonyulnak.

Eddig valószínűleg túlzott mértékben építettünk a makro-ökonómia általános hatásainak mérhetőségére. Fel kell ismernünk, hogy nem feltétlenül új állások és cégek létrehozására kell törekednünk. Valójában növekedést serkentő struktúrákat és hálózatokat építünk. Ha ezt megértjük, könnyebben tudunk összpontosítani a fontos tényezőkre, vagyis a mérni tudjuk a csomópontok számát a hálózatokban, és felmérések segítségével fel tudjuk kérni a résztvevőket, hogy értékeljék a kapcsolódások hasznosságát.

Együttműködés a program érdekeltjeivel

A projekt tulajdonosokkal és a jelenlegi mutatórendszer felhasználóival egyetemben úgy gondolom, hogy egy új, a mutatókra vonatkozó politika pozitív fogadtatásra talál, és könnyebbé teszi. A jövőben nem kell olyan dolgok mérésére törekednünk, amelyeket nehéz, vagy néha lehetetlen mérni.

Fontos azonban, hogy meg tudjuk válaszolni politikusaink jogos kérdéseit intézkedéseik hatásával kapcsolatban. Politikusaink számára a mutatókon kívül más információt is szolgáltatnunk kell, amikor a program hatásáról tesznek fel kérdéseket. Régióinkban gyakran alkalmaztuk a folyamatos értékelést ezen információk megadására.

Új kihívások

Ahhoz, hogy megváltoztassuk a mutatók struktúráját, fontos az erős politikai érzék, valamint annak elfogadtatása, hogy bizonyos területek nem mérhetők kizárólag mutatókkal, hanem más eszközökre, például esettanulmányokra és folyamatos értékelésre is szükség van.

A program szerzőinek és támogatóinak hatékonyabban kell közvetíteniük, hogy az intézkedések fokozott növekedést és foglalkoztatottságot eredményeznek még akkor is, ha az egyes hozzájárulások nehezen mérhetők.

Számos projekt célja hálózatok építése és új együttműködési struktúrák kialakítása, és bár nem tudjuk közvetlenül mérni az új vállalkozások és munkahelyek hatását, elemzést kell végeznünk, amelyben be tudjuk mutatni ezek várható előnyeit. El kell fogadtatnunk azt is, hogy a programok Észak-Európában a GDP-hez viszonyítva kis méretűek, és hatásuk makroszinten alig mérhető.

Fontos szempont az is, hogy az egyes régiókat más-más feltételek jellemzik, és ezt a kihívások és mutatók megválasztásánál is figyelembe kell vennünk. Mivel számos előre meg nem jósolható dolog történik a világban, azt gondolom, hogy a régiók érdekelttebbek lennének az összpontosító programok kifejlesztésében, ha rugalmasabban működne, és ha a programokat könnyebben lehetne módosítani.

ALAPMUTATÓK: AZ ELŐREHALADÁS JELZÉSE RÉGIÓINKBAN

Az Európai Unió kohéziós politikája keretein belül több száz program és projekt megvalósítására kerül sor. Annak érdekében, hogy a Bizottság naprakész információkat szerezhesen a fontos eredményekről és mérföldkövekről, a kohéziós politika programjai esetében ún. alapmutatókat alkalmaznak. Ezek a mutatók szinte valós idejű adatokkal alátámasztják a regionális politikával kapcsolatos fontos üzeneteket, valamint jól mutatják a célok megvalósításában elért eredményeket.

A kohéziós politika decentralizált politika. Az EU tagállamai meghatározzák céljaikat, kidolgozzák a célok elérését szolgáló operatív programokat, megtárgyalják azokat az Európai Bizottsággal, majd ezt követően sor kerül a megvalósításukra. Ez biztosítja, hogy a kohéziós politika az adott régióban élő emberek szükségleteit támogassa, az Unió által kidolgozott szubszidiaritás elvével összhangban.

A több száz program rengetegféle tevékenységet felölel. Ez a kohéziós politika fontos eszköze, de olyan helyzetet teremt a Bizottság számára, ahol az egyszerű kérdésre: „Mik a kohéziós politika eredményei?“, nincs egyszerű válasz. A programok eredményeinek felsorolása gyakorlatilag lehetetlen, mivel a programok az adott régió igényeinek megfelelően, egymástól eltérően működnek.

Ez az oka annak, hogy 2006-ban a Bizottság közös mutatókat – más néven alapmutatókat – vezetett be a kohéziós politikába, amelyek lehetővé teszik bizonyos gyakori műveletek mérését. Bár a mutatók segítségével nem minden mérhető, ezek mégis informálják az Európai Bizottságot – és minden érdekelt felet – az EU régióinak néhány fontos eredményéről.

Az alapmutatók nem kötelező jellegűek, de a legtöbb operatív program felhasználja azokat éves jelentéseiben. Az alapmutatókból kiderül például az, hogy 2010 végéig a jelenlegi programok keretében 185 000 munkahelyet hoztak létre, több mint 850 000 ember számára biztosítottak szélessávú internet-szolgáltatást, és további 3,5 millió ember lakóhelyén építették ki a szennyvízszolgáltatást.

Az alapmutatók felhasználásával történő jelentés minősége és megbízhatósága évről évre javul. Ez azért nagyon fontos, mert a közös mutatók a kohéziós politikára vonatkozó jövőbeni szabályozásokban is fontos szerepet fognak játszani. A jövőben a Bizottság minden évben jelentést tud adni az Európai Parlamentnek, az Európai Számvevőszéknek és a nyilvánosságnak a kohéziós politika forrásaival megvalósított előrehaladásról, és a vitákhoz is értékes információt nyújt az eredményekről.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/2007/working/wd7_indicators_en.pdf

INNOVÁCIÓ A LEGKÜLSŐ RÉGIÓKBAN

A fenntartható gazdasági növekedés egyre szorosabban összefügg a regionális gazdaság változásra és innovációra való képességével. Annak ellenére, hogy különböző tényezők, mint például az európai kontinenstől való távolság, a kisméretű piacok vagy a kritikus tömeg hiánya korlátozást jelentenek számukra, a nyolc legkülső európai régió többségében prioritást élvez a gazdasági tevékenységek körének szélesítése – ennek érdekében ezek a régiók hozzáadott értéket képviselő termékek és szolgáltatások nyújtására ösztönzik üzleti szektorukat.

Számos folyamatban lévő, innovatív projekt támasztja alá, hogy a külső régiók földrajzi helyzetükből és morfológiai jellemzőikből kifolyólag egyértelmű erősségekkel és képességekkel rendelkeznek a kutatáshoz és az innovációhoz. A külső régiók kiváló munkát végeznek különösen az alábbi területeken:

- megújuló energiaforrások;
- tengerkutatás;
- trópusi betegségek; valamint
- biodiverzitás.

Az Európai Unió működéséről szóló szerződésnek (EUMSZ) 349. cikke értelmében, amelyet az Európa Tanács 2010. október 29-i, a Saint-Barthélemy sziget Európai Unióval kapcsolatos jogállásának módosításáról szóló döntését követően változtattak meg, az Európai Unió nyolc „legkülső régióval” rendelkezik, amelyek a következők: négy francia tengerentúli megye és régió (Guadeloupe, Francia Guyana, Martinique és Réunion); egy tengerentúli terület (Saint Martin); két portugál autonóm régió (Azori-szigetek és Madeira); valamint egy spanyol autonóm közösség (Kanári-szigetek). 2012. január 1-től Saint-Barthélemy már nem tartozik a legkülső régiók közé, hanem a tengerentúli országok és területek (OCT) közé sorolják. Ezenkívül az EUMSZ 355(6) cikke értelmében Franciaország 2011. október 26-án hivatalos kérelmet nyújtott be az Európa Tanácshoz, amelyben kezdeményezi a jelenleg tengerentúli országok és területek közé tartozó Mayotte sziget legkülső régiók közé sorolását 2014 januárjától.

Számos terület azonban még fejlesztésre szorul, többek között az alábbiak:

- mezőgazdasági és élelmiszer-ipari termékekkel kapcsolatos kutatás;
- az éghajlatváltozás hatásainak enyhítése;
- asztrofizika, repülés- és űrkutatás; valamint
- vulkanológia és szeizmológia.

A regionális és nemzeti kormányzatok, valamint az Európai Unió egyaránt fontosnak tartja a kutatásra, a technológiai fejlesztésre és az innovációra fordítandó források hatékony felhasználását. Az ezen beruházások jelentette gazdasági, társadalmi és környezeti előnyök nem csak az adott régiók, hanem az egész Európai Unió számára fontosak. A Martinique, Azori-szigetek és Réunion régiókban tartott konferenciák és szemináriumok alátámasztották, hogy az érintettek élénken érdeklődnek az európai források támogatása és jobb kihasználása iránt a régióban való beruházások és kutatás ösztönzése érdekében.

Nincsen olyan innovációs politika, amely minden esetre egyformán érvényes: a regionális sokszínűség olyan tényező, amely eltérő megközelítések alkalmazását teszi szükségessé az „intelligens specializáció” megvalósításához. A legkülső régióknak sikeres működésük érdekében fel kell használniuk forrásaikat, belső erőforrásait, képességeiket és ötleteiket, amelyek segítségével versenyképesek lehetnek a nemzetközi piacon, és érvényesíthetik kihasználatlan lehetőségeiket.

PÉLDÁK PROJEKTEKRE

MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁSOK

Kanári-szigetek – El Hierro 100 %

A projekt három különböző, kidolgozásra és megvalósításra váró projektből áll:

1. 100%-ban megújuló energiaforrások a villamosenergia-ellátási program keretein belül
2. Energiamegtakarítási program
3. Közlekedési és szállítási program (átváltás a fosszilis energiahordozókról a környezetbarát közlekedésre és szállításra)

Az első fázisban a projekt célja az, hogy a sziget elektromosenergia-szükségletének 70–80%-át a szigetről biztosítsa különböző tevékenységek segítségével. A leginnovatívabb tevékenység egy széllel és vízzel működő erőmű üzembe helyezése lesz, amellyel a tervek szerint a közvetlen szélenergia 30%-os részt vállal majd a hálózatban.

Projekt időtartama: 2003-tól napjainkig

Teljes összeg: 64 600 000 EUR

EU-hozzájárulás: 500 000 EUR

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

www.goronadelviento.es/index.php

BIODIVERZITÁS ÉS KLÍMAVÁLTOZÁS

Madeira – Hulladékostályozó egység

A sziget regionális hulladékkezelési stratégiájának megfelelően a hulladékkezelő-létesítménnyel kapcsolatos projekt a következő részekből áll: a szükséges infrastruktúrák és berendezések kiépítése a hulladékgyűjtéssel és -szállítással kapcsolatos tevékenységek megfelelő integrálásához és optimalizálásához, szelektív hulladékgyűjtés és újrahasznosítás, valorizáció, kezelés és végső elhelyezés.

Projekt időtartama: 1996-2009

Teljes összeg: 152 576 EUR

EU-hozzájárulás: 102 081 EUR

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

www.valorambiente.pt/etrs-meia-serra

INNOVÁCIÓ/MEZŐGAZDASÁGI ÁTALAKÍTÁS

Martinique – FIBandCO

A FIBandCO hasznosítja a banánültetvények fatörzseit: innovatív technológia és környezetbarát folyamat segítségével természetes furnérlemezt állítanak elő. Egy kiaknázatlan, gyorsan megújuló forrás felhasználásával a FIBandCO esztétikus, egyedi és fenntartható termékeket hoz létre szükségtelen erdőirtás nélkül.

Projekt időtartama: 2010-2012

Teljes összeg: 1 211 000 EUR

EU-hozzájárulás: 500 499 EUR

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

www.fibandco.com

INTELLIGENS SPECIALIZÁCIÓ

A legkülső régiók elkészítették regionális innovációs rendszerük vázlatát, és proaktívan bekapcsolódtak az intelligens specializációs platformba (S³ platform). 2012 júniusában az Azori-szigeteken szemináriumot rendeznek az intelligens specializációról az Institute for Prospective Technological Studies (IPTS) támogatásával. Az esemény lehetőséget biztosít az érdekelt feleknek a stratégiákkal kapcsolatos tapasztalatcserére, valamint a legjobb döntések meghozatalára regionális szinten.

Az S³ platform egy európai regionális képviselőkből és szakértőkből álló olyan hálózat, amelynek célja segítséget nyújtani a régióknak az intelligens specializációt szolgáló stratégiák kidolgozásában, megvalósításában és áttekintésében. Az intelligens specializáció a politikák fontos háttere, és az innovációs politikához tartozó fontos fogalom. Alapját az egyes régiók forrásainak (jelentős laboratóriumok a biodiverzitásért, megújuló energiák, tengeri erőforrások stb.) megbízható elemzése képezi. Az intelligens specializáció emellett támogatja az országokat és a régiókat innovációs kapacitásuk megerősítésében – kiemelt figyelmet fordítva a nemzetközi versenyelőnnyel rendelkező néhány ígéretes terület kínálta korlátozott emberi és pénzügyi forrásra. Az általános cél az állami beruházások hatékony, hatásos és összehangolt felhasználásának ösztönzése az innovatív növekedés megvalósítása érdekében olyan többéves stratégiák kidolgozásával, amelyek felügyeletét és az ezzel kapcsolatos tanácsadást egy szakértői csapat látja el, elősegítve ezzel a bevált gyakorlatok megosztását a régiók között.

A legkülső régiók az EU első olyan régiói, amelyek regionális innovációs stratégiát dolgoznak ki az új gazdasági koncepció keretében. Ez kiváló lehetőséget biztosít számukra arra, hogy bizonyítsák politikai elkötelezettségüket és elhivatottságukat az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés irányába forrásaik és regionális innovációs kapacitásuk felhasználásával.

Az elhivatottság elősegíti a termelékenység és a versenyképesség növelését, ami több munkahelyet és jobb életminőséget biztosít a régió polgárai részére. Az innovációra történő váltáshoz természetesen az üzleti kultúra terén is változtatásra van szükség – ideális esetben a hatékony beruházási rendszerek mobilizálják az intellektuális és vállalkozói képességeket, amelyek a beruházásokat támogató üzleti környezetet hoznak létre különösen a kis- és középvállalkozások esetében, nem csak a high-tech iparágban, hanem minden szektorban.

A LEGKÜLSŐ RÉGIÓK MÁSODIK FÓRUMÁT

2012 július 2-án és 3-án rendezik meg Brüsszelben, Belgiumban.

A 2010-ben megtartott első fórumon több mint ötszázan vettek részt. A fórumon a legkülső régiók képviselői, európai, nemzeti és regionális szintű politikusok, valamint a civil társadalom, a tudományos élet és a magánszektor fontos szereplői egyaránt megjelentek.

A második fórumot hasonló szellemben rendezik meg, egy olyan időszakban, amikor az EU jövőben megvalósítandó politikájára vonatkozó javaslatokat számos olyan szempontból megvitatják, amelyek jelentős hatása van a legkülső régiókra. Az Európai Bizottság emellett kiad egy közleményt a legkülső régiókkal kapcsolatos jövőbeni stratégiáról, amelyet 2012 júniusában fogadnak el.

A megbeszélések középpontjában az EU nyolc legkülső régiójának fejlesztésével kapcsolatos fontos kérdések fognak állni, figyelembe véve az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést célzó Európa 2020 stratégiát is. A fórum lehetőséget biztosít az érdekelt felek részére a tapasztalatcserére olyan témákkal kapcsolatban, mint például a lehetséges „kék növekedés” (növekedést ösztönző hosszú távú stratégia a tengeri ágazatban), a mezőgazdaság modernizálása, a környezeti kihívások, a társadalmi kérdések, a foglalkoztatás, az innováció és a versenyképesség az üzlet életben.

Bővebb információért keresse fel az alábbi oldalt:

http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/rup2012/index_en.cfm

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

<http://s3platform.jrc.ec.europa.eu/home>

DÁN EU-ELNÖKSÉG: EU2012.DK

» A legfontosabb kihívást a pénzügyi helyzet megszilárdítása, valamint a gazdasági növekedés megvalósítása és a munkahelyteremtés jelenti. »

2012 első felében Dánia tölti be az Európai Unió Tanácsában az elnöki tisztséget. Stefan Emanoil Ilcus, a dán EU-képviselő első titkára és a Strukturális tevékenységek munkacsoport elnöke bemutatja a dán elnökség prioritásait a kohéziós politika területén.

Nehéz idők járnak Európában. Mik az elnökség legfontosabb prioritásai, és hogyan állítható vissza a piaci bizalom és a gazdasági növekedés?

A dán elnökség négy prioritást jelölt ki: (1) a felelősségteljes Európa, (2) a dinamikus Európa, (3) a környezetbarát Európa, valamint (4) a biztonságos Európa megteremtését. A legfontosabb kihívást a pénzügyi helyzet megszilárdítása, valamint a gazdasági növekedés megvalósítása és a munkahelyteremtés jelenti. A konszolidáció az EU makroökonómiai koordinációjának fejlesztésével lehetséges: a tagállamok gazdaságát jobban figyelemmel kell kísérni, a tagállamoknak pedig nemzeti stabilitási és konvergencia programokat, valamint nemzeti reformprogramokat kell kidolgozniuk. A dán elnökség emellett az újabb válság elkerülése érdekében tovább szeretné fejleszteni az euró-zóna országait érintő koordinációs intézkedéseket, valamint a pénzügyi szektor szabályozását. A növekedés és a munkahelyteremtés helyreállítására a tagállamokban megvalósított strukturális reform, a növekedést és a munkahelyteremtést támogató új, hétéves költségvetés, valamint a belső piac felélesztésének segítségével kerül sor, beleértve a digitális egységes piac létrehozását is.

Mik az elnökség prioritásai a kohéziós politika területén?

A gazdasági válság ellenére nem szabad elfelejtenünk, hogy a kohéziós politika az európai integráció és szolidaritás sikertörténetei közé tartozik. Jelentős szerepet játszott – és játszik a mai napig – az EU különböző régiói és országai közötti konvergencia megteremtésében. A dán elnökség

fontosnak tartja a kohéziós politikát Európa jelenlegi és jövőbeni kihívásokra való felkészítésében. Nekünk ugyan- ebbe az irányba kell haladnunk: fokoznunk kell a versenyképességet, a növekedést és a foglalkoztatottságot elköltött eurónként, és gondoskodnunk kell róla, hogy a politika illeszkedjen az adott feladathoz.

A kohéziós politikának célzottan *kell* lennie, és a feladatokra kell összpontosítania. Ez a tárgyalási folyamatra is vonatkozik; a lehető legmesszebbre szeretnénk eljutni a tárgyalások során. A kohéziós csomag rendkívül átfogó; fejlesztését a többéves pénzügyi kerettel (tpk) és a kohéziós politikára vonatkozó szabályozással párhuzamosan szeretnénk végezni, bár a kohéziós politikára vonatkozó jogszabályok nem véglegesíthetők mindaddig, amíg az Európa Tanács végső megállapodást nem köt a tpk-val kapcsolatban.

A tpk az Európa Tanács hat általános ügyekről szóló ülése közül öt ülésen napirendre kerül az elnökség ideje alatt, ami jelzi, hogy kiemelt fontosságúnak tartjuk ezeket az egyeztetéseket.

A 2014 utáni kohéziós politikára vonatkozó jogszabálycsomaggal kapcsolatos egyeztetés sokirányú folyamat, amely számtalan szereplőt foglal magában. Hogyan gondoskodnak a folyamat előrehaladásáról, és hogyan kötnek kompromisszumokat? A csomag elemei közül melyeket tartják különösen fontosnak?

Nem hagyhatjuk, hogy túlsúlyba kerüljenek a Bizottság javaslataiban szereplő új koncepciók – *ex-ante* feltételek, teljesítmény-keretrendszer és tematikus koncentráció –, nem beszélve a stratégiai programalkotásról, az irányításról és az ellenőrzésről, valamint a pénzügyi irányításról. Ezek természetesen mind fontos elemek. A javasolt változtatásokhoz megfelelő módszer tartozik, és biztos vagyok benne, hogy gyakorlati megoldásokat és összpontosított fejlesztést

„A gazdasági válság ellenére nem szabad elfelejtenünk, hogy a kohéziós politika az európai integráció és szolidaritás sikertörténete közé tartozik.”

biztosító megközelítéseket tudunk találni az első látásra összetettnek tűnő javaslatokra. A kiemelt témák és az eredmények orientációja mindenképpen hasznos dolog.

Az előző lengyel és az utánunk következő ciprusi elnökséggel egyeztetve a tárgyalási folyamatot tematikus blokkokra bontottuk. Az elnökség első hónapjai alatt ezek közül többet is megtárgyaltunk, például az egyszerűsítés, az irányítás és az ellenőrzés, a fő projektek, a bevételt teremtő műveletek, a stratégiai programalkotás és a tematikus koncentráció kérdését. Ez hatékony megközelítésnek bizonyult. Csak azt a fejlődést tudjuk azonban megvalósítani, amelynek teljesítésére a nemzeti delegációk készen állnak.

Hogyan jellemezné együttműködésüket az elnökségi trió másik két tagjával, vagyis Lengyelországgal és Ciprussal?

A három ország között nagyon szoros együttműködés áll fenn, amely konstruktív megközelítésen és szoros koordináción alapul. Ez fontos szerepet játszott a lengyel és a dán soros elnökség közötti gördülékeny váltásban, amelynek során a tárgyalási folyamatok nem veszítettek lendületükből, és remélhetőleg ismét ez lesz a helyzet, amikor július 1-jén Ciprus átveszi a soros elnökséget. Akkorra számottevő előrehaladást fogunk elérni a tárgyalásokkal, és nagyon fontos, hogy fenntartsuk a jelenlegi lendületet.

Hogyan látja az Európai Parlamenten belüli együttműködést?

Mivel a kohéziós politika a megszokott törvényhozási eljárás része, az Európa Tanácsnak szorosan együtt kell működnie a Parlamenttel. Szilárd megközelítést alkalmaztunk az Európa Tanáccsal kapcsolatban, és a munkacsoportok megbeszélése, a delegációkkal való kétoldalú megbeszélések, valamint az egyeztetések az általános ügyekről szóló áprilisi és a júniusi

üléseken is kiemelt szerepet kapnak. A társ-törvényhozók közötti szükségtelen eltérések elkerülése érdekében, valamint a megállapodás mielőbbi megkötésének elősegítéséhez szoros együttműködést kell folytatnunk a Parlamenttel a teljes tárgyalási folyamat során.

EGYSZERŰSÍTÉS A JÖVŐ KOHÉZIÓS POLITIKÁJA TERÉN

Az egyszerűsítés a 2014 és 2020 közötti új kohéziós politikával szembeni egyik legnépszerűbb elvárás.

Az Európai Bizottság javaslatokat tett a nagyobb mértékű egyszerűsítés megvalósítására a különböző politikák területén. A kohéziós politika területén ezen javaslatok egy része a már bevezetett változásokra épül, míg mások új javaslatok.

Az egyszerűsítés értéke

Az egyszerűsítésre vonatkozó javaslatok célja a politikák zavartalan megvalósításának biztosítása, valamint az adminisztratív források hatékony felhasználásának elősegítése regionális, nemzeti és EU-szinten.

Az egyszerűsített szabályok elismerten csökkentik a célok eléréséhez szükséges időt és költségeket, és az eredményekre való jobb összpontosítást tesznek lehetővé. Az egyszerűsítés által a szabályok érthetőbbé válnak az érintett szereplők számára, ami növeli a jogbiztonságot.

További előnyt jelent a hibák számának csökkentése, valamint az országos megvalósítási rendszerek által nyújtott garanciák növelése.

Az Európai Bizottság az egyszerűsítést különböző módokon szeretné elérni: többek között számos CSF-alapokra vonatkozó szabály harmonizálásával, nagyobb rugalmassággal és arányossággal, a jogbiztonságnak a szabályok egyértelműsítésével történő fokozásával, valamint a dokumentumok és az eljárások digitalizálásával.

Kihívások

Az intézkedések hatékony megvalósítása az Európai Unió számos hatóságának, szervezetének és vállalatának tevékenységétől függ.

Világossá vált azonban, hogy az országok eltérő helyzete miatt előfordulhat: azok a változások, amelyek az egyik tagállamban egyszerűsítésnek tekinthetők, egy másik államban bonyolíthatják a dolgokat. Ez az elé a kihívás elé állít bennünket, hogy elég közös alapot találjunk, és azt rugalmassággal kombinálva leegyszerűsítsük a kohéziós politika irányítását.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy esetenként hibák is előfordulnak, mert módosulnak ugyan a korábbi programidőszakból származó szabályok, de az irányító hatóságok és a kedvezményezettek az új programidőszakban is a régi szabályokat alkalmazzák.

Ebből kifolyólag sok érdekelt óvott a szabályok radikális felforgatásától. A Bizottság javaslatai úgy veszik ezt figyelembe, hogy csak olyan változásokat foglalnak magukban, amelyek gyakorlati egyszerűsödést eredményeznek.

Megvalósítás

A tagállamoknak és minden érintett hatóságnak kulcsszerepe van abban, hogy a kedvezményezettek élvezhessék az egyszerűsítés előnyeit.

A Bizottság javaslatainak fő célja a kedvezményezettek adminisztrációs terheinek csökkentése. Az egyszerűsítés bizonyos elemei emellett minden szinten csökkentik az adminisztrációs terheket, más elemek az országos és a regionális szintű adminisztrációt célozzák. Vannak esetek, amikor a közigazgatásnak új információs rendszerekbe, eljárásokba és képzésekbe kell beruháznia ahhoz, hogy a kedvezményezettek részesülhessenek az egyszerűsítés előnyeiben.

Az egyszerűsítésért viselt felelősség közös

A Bizottság felmérte javaslatainak várható hatását, és az eredmények szerint jelentős mértékű csökkenés mehet végbe a kedvezményezettekre háruló adminisztrációs terhekben. Ez a csökkenés elsősorban a papíralapú irányítás felől az elektronikus ügyintézés felé való eltolódásból ered.

A kedvezményezettekre háruló teljes teher érzékelhetően csökkenhet még az egyszerűbb és harmonizáltabb jogszabályok miatt, valamint a dokumentumok rövidebb megőrzési ideje miatt.

Ezeket az EU-szintű jogalkotási változásokat országos és regionális szintű változásoknak kell kísérniük, hogy a kedvezményezettek kevésbé bonyolult követelményekkel szembesüljenek.

Ezért a javaslat szerint a tagállamoknak világos célok mellett kell elkötelezniük magukat ebben a tekintetben.

A lehetőségek kibontakoztatása

Az uniós, országos és regionális szintek közös erőfeszítésével 25 %-os csökkenés érhető el az EU szintjén a kedvezményezettekre háruló terhekben a 2007 és 2013 közötti időszakhoz képest.

Minden érintett félnek hozzá kell tennie azonban a maga részét a munkához, mert csak így érhető el az egyszerűsítés teljes hatása.

Az érintettek a partnerség révén vállalhatnak szerepet abban, hogy az operatív programok megtervezésében és megvalósításában figyelmet kapjon az egyszerűsítés.

Az irányító hatóságok, a tanúsító hatóságok és az auditáló hatóságok abban vállalhatnak részt, hogy az országos jogalkotás és szabályok teljes mértékben kiaknázzák az egyszerűsítés elemeit, és hogy intézkedéseket foganatosítsanak az országos és a regionális szintű jogszabályok túlbonyolítása ellen.

Az országos hatóságok országos szinten készíthetnek alapos elemzést, majd intézkedéseket hozhatnak, amelyekkel megteremtik a Bizottságnak a kohéziós politikára vonatkozó, a 2014-2020 közötti időszakra szóló javaslataiban szereplő új és továbbfejlesztett lehetőségekben rejlő egyszerűsítési lehetőségek megvalósításának feltételeit. A rendszer új módzerekkel való bővítése mellett egyéb tevékenységek is pozitívan befolyásolhatják az egyszerűsítést; ilyen például a jó gyakorlat népszerűsítése, a más tagállamoktól való tanulás és a munkatársak továbbképzése.

Fontos javaslatok

1. Szabályharmonizáció más Közös Stratégiai Keret (KSK) alapokkal

A Bizottság által javasolt új szabályozás lefekteti a kohéziós politika, a vidékfejlesztési politika, a tenger- és halászati politika közös szabályait a stratégiai tervezés, a jogosultság és a tartósság szempontjából.

A stratégiai dokumentumok száma *csökkenni* fog, mert az öt KSK-alaphoz ezentúl csak egy uniós és egy országos stratégiai dokumentum fog kapcsolódni⁽¹⁾.

(1) Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), Európai Szociális Alap (ESZA), Kohéziós Alap, Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) és Európai Halászati Alap (EHA).

2. A programok és a rendszerek rugalmasabb kialakítása

EGYSÉGES SZABÁLYOZÁS AZ ÖSSZES KSK-ALAPHOZ

Korábban előfordultak olyan esetek, amikor hasonló típusú projektek esetében különböző jogosultsági feltételeket alkalmaztak a különböző KSK-alapokra.

Ez azt jelenti, hogy a kedvezményezetteknek többféle szabályrendszerrel kell megismerkedniük, ez pedig növeli a hibák előfordulásának esélyét, ami pénzügyi következményekkel is járhat.

A 2014-2020 közötti időszakra vonatkozó javaslatok közös jogosultsági szabályokat javasolnak a KSK-alapokra vonatkozóan, hogy csökkenjen az említett bonyolultság. Ezeket az EU-szintű szabályokat ugyanazt az elvet szem előtt tartó országos szabályoknak kell kiegészíteniük.

Az országos és a regionális megoldások kialakításának rugalmassága érdekében a KSK-alapok megvalósítását a megfelelő területi szinten kell elvégezni, a tagállam közigazgatási rendszerének megfelelően.

A további rugalmasság érdekében számos új lehetőséget javasolnak. A tagállamok és a régiók közösen és külön-külön operatív programok keretében is megtervezhetik az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), az Európai Szociális Alap (ESZA) és a Kohéziós Alap (KA) felhasználását; módosíthatják a régiókatételek közötti felosztást legfeljebb 2 %-kal; kombinálhatják a különféle uniós finanszírozási forrásokból származó eszközöket egy projektben; finanszírozhatják egyetlen alaptól a horizontális technikai segítségnyújtási tevékenységeket; és összevonhatják az irányítási és a tanúsító hatóságokat.

Ezenkívül szabadon hozhatnak létre közös monitorozó bizottságokat, és szervezhetnek éves áttekintő üléseket a KSK-alapokból finanszírozott programok esetében. Az ESZA berendezésvásárlási jogosultsági szabályai szintén előmozdítják a projektszintű integrált tervezést.

Az integrált programkészítést az is segíti, hogy különféle eszközök használhatók, például az integrált területi beruházások és a közösség által kezdeményezett helyi fejlesztés, illetve az, hogy egy projektet több alap is támogathat.

ÚJ LEHETŐSÉG TÖBB ALAP FORRÁSIRA TÁMASZKODÓ PROGRAMOKRA

2014 és 2020 között a tagállamok eldönthetik, hogy országuk gyakorlatának megfelelően egy alap forrásaira támaszkodó programokat vagy az ERFA, az ESZA és a KA alapot egyesítő, több alap forrásaira támaszkodó programokat készítenek elő és valósítanak meg.

A közös ellenőrző bizottságok és a közös ellenőrzési és jelentési rendszerek kialakítása költségmegtakarítást eredményezhet az országos hatóságok számára.

A közös tervezés révén integrált szemléletmóddal kezelhető a kohéziós politika megvalósítása.

3. Nagyobb arányosság

Az ismételt auditálások jelentős adminisztratív terheket rónak a kedvezményezettekre. A javaslat korlátozza a projektek auditálását.

A KSK-alapok jelentésének, kiértékelésének, irányításának és ellenőrzésének pénzügyi és adminisztratív szempontból arányosnak kell lennie a kiosztott támogatás mértékével.

A Bizottság és a tagállam közötti éves áttekintő értekezletre nincs mindig szükség. A programok beindítása időt vesz igénybe, ezért az első megvalósítási jelentést és éves könyvelési elszámolási dokumentumokat 2016-ban kell beküldeni.

KORLÁTOZOTT AUDITÁLÁS KIS PROJEKTEK ESETÉBEN

A 2014 és 2020 közötti programperiódusban azok a tevékenységek, amelyeknek a teljes jogosult kiadásai nem haladják meg a 100 000 eurót, normális esetben nem vethetők alá a tartamuk alatt az auditáló hatóság és a Bizottság általi összesen egnél több auditálásnak.

Ez kizárja annak lehetőségét, hogy a kisebb projektek kedvezményezettjei több auditáláson legyenek kénytelenek átesni, ami elvonja őket a projekt fő tevékenységétől.

A Bizottság auditálási tevékenysége is a kockázatosabb területekre fog összpontosulni. A jól teljesítő auditáló hatóságok esetében a Bizottság csak korlátozottan végez auditálást a jól működő országos megvalósítási rendszerekben.

4. Az egyértelműbb szabályokból eredő jogbiztonság

Az egyértelmű és maguktól értetődő szabályok kiváló forrásai lehetnek az egyszerűsítésnek. Az eddigi tanulságok alapján 2007-2013 közötti szabályok közül számos esett át átdolgozáson az egyértelműsítés céljával. Az elkövetkező időszakban többféle típusú pénzügyi eszközt lehet elérhetővé tenni, ugyanakkor egységesebb szabályokat alakítunk ki, hogy kevesebb országos szabályra legyen szükség. Világosan körülírjuk azokat a feltételeket, amelyek fennállása esetén lehet a programon kívüli projekteket finanszírozni. A bevételtermelésre vonatkozó szabályok közé felvettünk egy választható fix kulcsú lehetőséget.

ÚJ SZABÁLYOK A BEVÉTELTERMELÉSEL KAPCSOLATBAN

A 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozó javaslatok arányosabb szemlélettel kezelik a bevételtermelő projekteket, és leegyszerűsítik az irányításukat. Lehetőséget biztosítanak arra, hogy a projekt típusán alapuló fix kulcs alapján határozzák meg az alapok által finanszírozott költségeket. A tagállamok eldönthetik, hogy a fix kulcsot alkalmazzák, vagy ehelyett a korábbi módszert választják, vagyis azokban az esetekben, amikor a fix kulcsot nem tartják megfelelőnek, a finanszírozási különbözet elemzését végzik el.

A mentesség továbbra is érvényben marad minden ESZA-projektre, valamint az 1 millió euró alatti ERFA-, KA-, EMVA- és EHA-projektekre, hogy kisebb terhek járjanak ezekkel a kötelezettségekkel.

5. Hatékonyabb megvalósítás és kevesebb adatra kiterjedő jelentés

Az egyszerűsítés számos esetben az adminisztrációs költségek közvetlen csökkenését vonja maga után.

A Bizottságnak az a szándéka, hogy arányos, csak az elengedhetetlen elemekre korlátozódó jelentési kötelezettség háruljon az irányító hatóságra.

A 2014 és 2020 közötti időszakban a rendszeres éves jelentések sokkal kevesebb adatot tartalmaznak majd, mint a 2007 és 2013 közöttiek, és csak az elért haladással kapcsolatos legfontosabb adatokról nyújtanak majd tájékoztatást. Az első éves jelentést a javaslat szerint csak 2016-ban kell benyújtani.

A jelentés nagy részben az informatikai rendszerből automatikusan beszerezhető adatokon fog alapulni, és kevesebb részletes szöveget fog tartalmazni.

A program tartama alatt csak két esetben (és azután a végső megvalósítási jelentésben) kell az irányító hatóságoknak részletesebb jelentéseket benyújtaniuk.

6. A kedvezményezettek adminisztratív terheinek csökkentése

Az egyszerűsített költségelszámolás szélesebb körű lehetőségei csökkenteni fogják a kedvezményezettek adminisztrációs terheit, ugyanakkor megmaradnak és kiszélesednek a 2007 és 2013 között már bevezetett egyszerűsített költségvetési lehetőségek is. Ez a következőket biztosítja:

- az egyszerűsített költségek az öt KSK-alapra alkalmazhatók;
- megmaradnak az egyszerűsített költségek kiszámításának jelenlegi módszerei;
- a fix kulcsok, az egy egységre jutó költségek és az átalánydíjak egy részét az EU szintjén állapítják meg;
- az átalánydíjak maximális mértéke 100 000 euróra nő;
- különféle költségek esetében engedélyezve lesz a fix kulcsok használata; és
- használni lehet a hasonló típusú projektekben alkalmazott uniós és országos finanszírozási eszközök egyszerűsített költség-visszatérítési lehetőségeit.

A göngyöltetett lezárási lehetőség lerövidíti a dokumentummegőrzés időtartamát a jelenlegi több mint 10 éves maximumról körülbelül ötre.

POZITÍV TAPASZTALATOK DÁNIÁBAN AZ EGYSZERŰSÍTETT KÖLTSÉGNYLVÁNTARTÁS HASZNÁLATA TERÉN

A dániai Aalborg város, amely számos, az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERDF) által támogatott projektet irányít, azonnali előnyöket tapasztalt meg az egyszerűsített költségnyilvántartás bevezetésével a projektvezetés terén.

2011 előtt az ERFA minden projektjére a valódi költségeken alapuló szabályok vonatkoztak, amelyek értelmében a közvetett költségeket külső fizetési dokumentumokkal kellett igazolni.

„Ez nagyon sok adminisztrációval járó feladatot jelentett szervezetünknek, mivel több millió, étkezéssel, utazással, nyomtatással, hirdetési költségekkel stb. kapcsolatos költség számlát kellett kezelünk” – mondta el Jonas Kromann, Aalborg városának projektvezetője.

2011 elején Aalborg városának kereskedelmi osztálya átalakította projektjeit, és a fix kulcsot kezdte alkalmazni.

„A projektek átalakítása sok munkával járt, mivel a valódi költségekhez és a fix kulcsos lehetőségekhez egymástól eltérő számlakeretek tartoznak. Összességében azonban a fix kulcs alkalmazásából eredő egyszerűsítés jelentősen leegyszerűsítette az Aalborg városában megvalósuló projektek adminisztrációját” – mondta Kromann.

A kohéziós politika egyszerűsítése a 2014-2020 közötti időszakra

A jelentés a következő nyelveken érhető el: angol, bolgár, cseh, dán, észt, finn, francia, görög, holland, lengyel, lett, litván, magyar, német, olasz, portugál, román, spanyol, svéd, szlovák, szlovén.

7. Úton az eredményen alapuló irányítás felé: a közös akcióterv

A közös akcióterv része az eredményeken alapuló szemlélettel megvalósított egy vagy több prioritási tengelynek vagy operatív programnak, amelyek konkrét, a tagállam és a Bizottság közötti szerződésben rögzített célokra irányulnak. A közös akcióterv olyan eszköz, amely az irányítás figyelmét inkább a kimenetekre és az eredményekre helyezi át. Nincsenek definiálva azok a területek, amelyekre alkalmazni lehet, de ugyanúgy vonatkozhat technikai segítségre, mint a fiataloknak a foglalkoztatásba történő fenntartható integrálására. A közös akcióterv használatának az a feltétele, hogy megbízhatóan lehessen definiálni a célzott kimenetet és eredményeket.

A közös akcióterv pénzügyi irányítása kizárólag a kimenetekre és az eredményeken alapul, visszatérítése a típustól függetlenül minden projektre vonatkozó egy egységre jutó költségekkel vagy átalánydíjakkal történik. A közös akcióterveknek a Bizottság és az auditálási hatóságok általi auditálása ezért kizárólag arra fog irányulni, hogy teljesültek-e a visszatérítés feltételei, vagyis elérték-e a szerződésben foglalt kimeneteket és eredményeket.

Közös akcióterv használata esetén a tag állam a szokásos pénzügyi szabályait alkalmazhatja a projektek költségeinek visszatérítésére. Ezek a szabályok nem képezhetik az auditáló hatóság és a Bizottság általi auditálás tárgyát. A jogbiztonság érdekében a közös akciótervet a Bizottság hagyja jóvá.

8. e-kohézió

Az e-kohézió olyan terület, amelyen jelentős lehetőségek nyílnak az adminisztrációs terhek enyhítésére.

A Bizottságnak a 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozó javaslatai a meglévő adatbázisok maximális kihasználását vetítik előre, továbbá olyan interfészek és egyéb eszközök kifejlesztését célozzák, amelyek segítségével a kedvezményezetteknek elég egyszer benyújtaniuk az adatokat, és elektronikus formában őrizhetik meg a dokumentumokat.

Amennyiben alkalmazzák ezeket a módosításokat, csökkennek az adatbeviteli hibák, ugyanakkor mérséklődnek a kedvezményezetteknek abból háruló adminisztrációs terhek, hogy be kell szereznükhöz és újra be kell nyújtaniuk a meglévő dokumentumokat. A módosítások alkalmazása a dokumentumok elvesztésének a kockázatát is csökkenti, hosszú távon pedig mérsékli az archiválási költségeket.

9. Az Európai Területi Együttműködés egyszerűsítése

Javaslat született egy külön szabályozásra is, amely testre szabottabb rendelkezéseket tartalmaz, és világos áttekinthetést nyújt az alkalmazandó szabályokról az Európai Területi Együttműködést megvalósító hatóságok számára.

A fő fejlemények közé az tartozik, hogy a személyzeti költségek 15%-a átalánydíjas kifizetésekkel fedezhető, harmonizáltabbak a jogosultsági szabályok, és egyesül az irányító hatóság és a tanúsító hatóság funkciója.

10. Az Európai Szociális Alap egyszerűsítése

Az Európai Szociális Alap (ESZA) esetében konkrét egyszerűsítési lehetőségek szerepelnek a javaslatban (az alap sajátos természetéből eredően: számos kis összegű támogatás, a kiadásokat alapvetően személyzeti költségek alkotják, a projektek viszonylag egységes típusúak). A fő továbblépés az egyszerűsített költségelszámolás további lehetőségeiben jelentkezik.

Az Európai Szociális Alap projektjeinek keretében támogatott kiadások a legtöbb esetben személyzeti költségek. Ebből következően a Bizottság arra a lehetőségre tett javaslatot az Európai Szociális Alap esetében, hogy a projekt teljes jogosult költségeit a közvetlen személyzeti költségek alapján számítsák ki úgy, hogy 40%-ot hozzáadnak az említett költségekhez. Ezt a mértéket a szabályozás állapítja meg, így az országos hatóságoknak nem kell bizonylatolniuk a költségeket.

A kis támogatások esetére az eljárások bizonyos könnyítése is szerepel a javaslatok között, hogy átlátható módon kiszámított egyszerűsített költségelszámolási lehetőségeket használjanak.

TANÁCSOK AZ EGYSZERŰSÍTÉS ÉRDEKÉBEN

1. FÓKUSZÁLTSAĞ

Az egyértelmű stratégia és a jól körülírt területre való koncentráció garantálja, hogy idejekorán ki lehessen alakítani a támogató rendszereket. A fókuszáltság fokozása azt is jelentheti, hogy kevesebb támogató rendszert kell megtervezni, és kevesebb hatóságot kell bevonni, ami szintén a költségek csökkenését eredményezheti.

2. A SZINERGIÁK KIAKNÁZÁSA

Integrált programok és projektek, egységes jogi keretrendszer országos és regionális szinten, közös monitorozó bizottságok, közös irányítási és ellenőrzési rendszerek: ezek együttese a szükségletekre szabott szemléletmódot tesz lehetővé a rendszerek tekintetében.

3. DIGITALIZÁCIÓ

A kohéziós politikai megvalósítása során hatalmas mennyiségű információt kell kezelni mind az irányítás, mind a jelentéskészítés részeként. A tagállamok ugyan továbbléptek már az adminisztrációkon belüli információcseré elektronikusá tétele felé, a kedvezményezettekkel való kommunikáció azonban nagy részben még mindig papíron történik. Ez, amellett, hogy terhet ró a kedvezményezettek, hatalmas adatátírási kötelezettséget hárít az adminisztrációra, ez pedig elkerülhető többletköltségeket eredményez. Ezért a Bizottság javaslatai szerint a tagállamok kötelesek lennének 2014 végére megteremteni a feltételeit annak, hogy a kedvezményezettek elektronikusan szolgáltatassanak adatokat. További hatékonyságnövekedés érhető el a jogszabályi követelményeken túl is például azzal, hogy közös elektronikus szolgáltatásokat alakítanak ki a KSK-alapok (és az országos alapok) kedvezményezettei számára, és azzal, hogy hatékonyabban használják fel a közigazgatási nyilvánosságokat (a cégjegyzékeket, adóügyi adatbázisokat stb.).

4. PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK HASZNÁLATA

Kialakításukat követően a pénzügyi eszközök az alapok jobb felhasználását, jobb eredményességét és nagyobb hatékonyságát segítik, különösen a privát szektor megfelelő bevonása esetén. A bonyolultság még tovább csökkenthető az EU szintjén kialakított pénzügyi eszközök, illetve a Bizottság által lefektetett szabványos feltételek használata esetén.

5. EGYSZERŰSÍTETT KÖLTSÉGELSZÁMOLÁS ALKALMAZÁSA

Bizonyos területeken a valódi költségeken alapuló visszatérítés marad a legjobb és a legegyszerűbb módszer. Számos más esetben azonban hatékonyabb alternatívát képvisel az egyszerűsített költségelszámolás. Az uniós szinten kialakított fix kulcsok és egy egységre jutó költségek révén költséghatékonyan kihasználhatók ezek a lehetőségek, ugyanis nincs szükség országos szinten kialakított módszerekre. Az uniós politikákra és az országos támogató rendszerekre felhasznált költségek egyszerűsített elszámolásának, illetve (az ESZA esetében) a vázlatköltségvetések használatának lehetősége szintén csökkenti a tagállamok részéről szükséges kezdeti beruházás mértékét.

6. A KÖZÖS AKCIÓTERVEK KIPRÓBÁLÁSA

A közös akciótervek az eredményekre épülő irányítás felé jelentenek elmozdulást. Azon alapulnak, hogy kiterjesztik az egyszerűsített költségelszámolást mindenféle típusú tevékenységre. Ezért hosszú távon hasznos lehet, ha legalábbis a kísérleti tevékenységeket közös akciótervek formájában folytatják le.

7. A KOCKÁZATOK FELMÉRÉSE ÉS VÁLTOZTATÁS

A Bizottság javaslata egy olyan rendszert vázol fel, amelyben az adminisztrációs munka mértéke a jelentkező kockázatoktól függ. Ez különösen érvényes az irányítási ellenőrzési intézkedésekre és az auditálásukra – ezeket a kockázatokhoz kell igazítani. Az auditálás esetében a módosítások az EU szintjén közös szabályokon és a Bizottságokkal kötött szerződéseken fognak alapulni, az irányítás-ellenőrzési intézkedések gyakoriságát és kiterjedését az egyes irányító hatóságok fogják meghatározni.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/simplification_hu.pdf

A *Panorama* az Európai Parlament Regionális Fejlesztési Bizottsága vezető tagjaival beszélgetett a kohéziós politika szerepéről és az új jogszabálycsomaggal kapcsolatos javaslatok előrehaladásáról.

A KOHÉZIÓS POLITIKA VALÓDI BERUHÁZÁSI POLITIKA

Constanze Angela Krehl, az Európai Parlament Szocialisták és Demokraták Progresszív Szövetsége képviselőcsoportjának tagja, az Európai Parlament Regionális Fejlesztési Bizottságának tagja, az európai forrásokról szóló közös előírásokat tartalmazó rendelet társelőadója.

Gazdasági növekedés és kohéziós politika

Az Európai Tanács csúcstalálkozója után a polgárok újra és újra úgy érezhetik, hogy Európát a pénzügyi konszolidáció fogja megmenteni. Azonban egyáltalán nem ez a helyzet. Minden üzletember tudja, hogy a kiadásokat alacsony szinten kell tartani – a vállalat növekedését azonban a befektetések serkentik. Ez kontinensünkre ugyanígy igaz. Igaz, hogy a szükségtelen költségek valóban károsak lehetnek a gazdaságra, de a beruházások képesek helyreállítani a gazdasági növekedést például Görögországban.

Az európai kohéziós politika valódi beruházási politika. Az európai régiók szükségleteihez szabott projektek támogatásával az európai kohéziós politika újjáépíti a gazdaságokat, és megerősíti azok helyzetét a világ piacain.

Az Európai Parlamentben jelenleg a következő programperiódusban alkalmazott kohéziós politika kialakításán dolgozunk. A hosszú távú tervezés mellett azonban Európa gazdasági szempontból leghátrányosabb helyzetben lévő régióinak szükségleteire is kiemelt figyelmet fordítunk. Jelenleg például egy érvényben lévő szabályozás megváltoztatásáról tárgyalunk annak érdekében, hogy fokozni tudjuk a kohéziós finanszírozás hatását az olyan országokban, mint például Görögország.

Az Európai Parlament szerepe

Tudatában vagyunk a ránk háruló fontos felelősségnek – amely abból adódik, hogy az Európai Parlament társ-törvényhozó szerepet tölt be a kohéziós politikában, valamint hogy az általános szabályozás határozza meg az öt különböző alaphoz⁽¹⁾ tartozó szabályokat.

(1) Az 5 alap: az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), az Európai Szociális Alap (ESZA), a Kohéziós Alap, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) és az Európai Halászati Alap (EHA).

Reméljük, hogy szoros együttműködést tudunk kialakítani az Európa Tanáccsal, és intenzív véleménycserére törekszünk a helyi szereplőkkel. Szeretném, ha a régiók erős pozíciót alakítanának ki, például a partnerségi szerződésekkel kapcsolatos tárgyalások során.

Terveink szerint az év végéig sor kerül a jogszabálycsomag elfogadására – amennyiben a többéves pénzügyi kerettel (tpk) kapcsolatos tárgyalások addig befejeződnek.

A 2014 utáni kohéziós politikával kapcsolatos jogszabálycsomag

Biztos vagyok benne, hogy megfelelő kompromisszumokat fogunk kialakítani a fontos kérdésekben. Szoros kapcsolatot tartunk fenn az érdekeltekkel és az európai intézményekkel. Mivel az általános szabályozással kapcsolatos *jelentéskészítés* megoszlik az Európai Parlament két legnagyobb politikai csoportja között, olyan jelentés elkészítésére teszünk javaslatot, amely széleskörű támogatásra talál az Európai Parlamentben.

Eredmények és teljesítmény

A viszonylag szűkösen rendelkezésre álló forrásokat korlátozott számú prioritásra kell összpontosítani. Természetesen olyan sikeres politikát szeretnénk kialakítani, amely beváltja az ígéreteket. Soha nem szabad megfélemlíteni azonban arról, hogy egy adott régió gyenge teljesítményét a kohéziós politikától kívülálló tényezők is okozhatják. A gyenge teljesítmény pedig gyakran azt jelzi, hogy az adott régió nem kevesebb, hanem éppen hogy több támogatásra van szüksége.

Éppen ezért nagyon kritikus vagyok a teljesítménytartalék bevezetésével szemben, mert az kizárólag a jól működő régiókat szolgálja, és olyan pénzeket használ fel, amelyeket nagyobb kihívásokkal járó projektekhez lehetett volna felhasználni.

MEGFELELŐBB EGYENSÚLY KIALAKÍTÁSA EURÓPÁBAN

Lambert van Nistelrooij, az Európai Parlament Európai Néppárt (kereszténydemokraták) képviselőcsoportjának tagja, az Európai Parlament Regionális Fejlesztési Bizottságának tagja, az európai forrásokról szóló közös előírásokat tartalmazó rendelet társelőadója.

A minden régióra vonatkozó Európa 2020 stratégia

Európa tagállamai egy közös kihívással néznek szembe. A Liszaboni Szerződés megerősíti Európa sarokköveit, amelyek a következők: értékközösség, egységes belső piac és törekvés az egyre szorosabb politikai egység kialakításának irányába. A kohéziós politika ezen a három pilléren nyugszik. Az Európai Unió kiadásainak közel fele ezen politika felé irányul. Ez magában foglalja a K+F [kutatás és fejlesztés] és a versenyképesség területén eszközölt beruházásokat, valamint a gyengébben teljesítő régiók strukturális támogatását.

Az elkövetkező évek legfontosabb kihívása az öt regionális alap és a kutatás-fejlesztési alapok közötti nagyobb összhang megteremtése lesz. Erre az új megközelítésre szükségünk van, és ki kell aknáznunk az újabb tagállamok kihasználatlan kapacitását.

Örömmel fogadom az Európai Bizottság javaslatát, amelynek értelmében az Európa 2020 stratégia céljaihoz tartozó strukturális politikák eszközeire egy esernyőszabályozás vonatkozik – ez nagy lépést jelent az erősebb koherencia, a hatékonyabb működés és a jobb láthatóság megvalósítása felé egész Európában. A szabályozás megóvja az integrált megközelítést és a politikák megvalósításának hatékonyságát.

A stratégiai tervezésre, a programtervezésre és a tematikus célok közös listájára vonatkozó egységes javaslatok megkönnyítik az Európa 2020 stratégia céljainak közös birtoklását. A tudásvezérelt gazdaság munkahelyeket teremt az elkövetkező évtizedekben. Ha megfelelően koordináljuk a támogató programokat, a hozzáadott haszon is megsokszorozódik – például nagyobb összhang alakul ki a Kohéziós Alap és a Horizon 2020 keretprogram között. Az új megközelítés áll a „Stairway to Excellence” (A kiválósághoz vezető lépcső) kezdeményezés középpontjában. Nem fogadható el, hogy a régebben csatlakozott tagállamok az EU kutatásra elkülönített támogatásának 90 %-át felhasználják.

Egyensúly a szolidaritás és az önérdék között

A területi kohézió lehetővé teszi Európa számára a vezető régiók és a jogosultságot szerző fejlődő régiók egyidejű fejlesztését. Más szóval a vezető régiókat megjutalmazza, a fejlődő régiókat pedig megvédi a „győztes mindent visz” megközelítéstől. A szolidaritás és az önérdék közötti egyensúly megteremtése méltányos alapon történik. Olyan új eszközökre van szükségünk, amelyek egész Európa számára előnyösek, míg a kevésbé fejlett régióknak nagyobb esélye van a foglalkoztatottság biztosítására most és a jövőben egyaránt.

A gyakorlatban a területi kohézió három alapkoncepciójával dolgozunk, amelyek a következők: koncentráció (concentration), együttműködés (cooperation) és kapcsolat (connection). A „3 C” koncepció a Stairway to Excellence (A kiválósághoz vezető lépcső) kezdeményezés fontos alkotórésze. A vezető kutatások megvalósítása továbbra is a legkiválóbb pályázók előjoga marad. Az újabb tagállamok azon régiói és konzorciumai, amelyek nagy lehetőségeket tartogatnak, közvetlen támogatásra számíthatnak a strukturális alapokból, így kiaknázzák kiváló adottságaikat.

Az új megközelítés fontosnak tartja a K+F tevékenységekbe és a tudásinfrastruktúrába való befektetést, amely a jövőbeni versenyképesség és munkahelyteremtés szilárd alapjául szolgál. A strukturális alapok pontosan azt teljesítik, amit teljesíteniük kell: a területi egyensúlyban lévő Európára alapoznak.

Hatékonyan működő parlament

A 2014 utáni jogszabálycsomag különösen fontos a további európai integráció szempontjából. Nem engedhetjük, hogy a jelenlegi válságból egy még kiegyensúlyozatlanabb Európa kerüljön ki. Az Európai Parlament hangsúlyozza az egész Európára kiterjedő kohéziós politika fontosságát. Ez a politika nagyon hatékonyan bizonyult. Természetesen szorosabb együttműködést kell kialakítanunk az alapok keretein belül. Az Európai Bizottság javaslata szilárd alapot biztosít számunkra. Az első szavazásra várhatóan az Európai Parlament 2012. szeptemberi plenáris ülésén kerül sor.

AZ ÉSZTORSZÁGI TENGERI MENTŐSZOLGÁLAT KAPACITÁSÁNAK NÖVELTÉSE

Az Észtország és Finnország déli része között elhelyezkedő Finn-öbölben az utóbbi években jelentősen megnőtt a kereskedelmi és a sétahajók forgalma, ehhez azonban elégtelen felkutatási és mentési források álltak rendelkezésre. Az Európai Regionális Fejlesztési Alap [ERFA (1)] támogatásával egy olyan határon átnyúló projekt valósult meg, amelynek célja a tengeri mentőszolgálat fejlesztése a térségben, valamint a part biztonságosabbá tétele.

A 2008 szeptemberében elindult VOMARE (VOLuntary MARitime REscue, Önkéntes Tengeri Mentés) projektet a Finn Mentőhajó-Intézet (Helsinki) vezette, amely az önkéntes tengeri mentőegyesület esernyőszerkezete Finnországban; a projekt 2000 önkéntes tengeri mentőt és 150 mentőhajót foglalt magába. Az egyesület folyamatosan egyeztetett az észtországi Vihula önkormányzatával – a közös munka keretében javították a finn és az észti önkéntes kereső- és mentőrendszerek közötti együttműködést.

Nemzetközi szabványok

A projekt fő célja az észti tengerparton működő mentőszolgálatok felkészültségének javítása a nemzetközi szerződések által előírt szintre, ezáltal azok meg tudnak felelni az ország és a nemzetközi látogatók szükségleteinek.

A projekt ideje alatt, amelynek befejezésére 2011 júniusában került sor, számos közös képzést szerveztek a folyamatok szabványosítása, valamint a kommunikáció és az együttműködés javítása érdekében.

A projektben 60 észtországi önkéntes és négy partnerváros (Toila, Vihula, Lohusuu és Mustvee) vett részt. Új kereső- és mentőegységeket hoztak létre Észtországban, és újonnan kiképzett önkéntesek álltak szolgálatba. A képzés legnagyobb részére a kényelmesen megközelíthető Bagaskär-szigeten került sor.

Emellett az észti mentőcsapatok négy teljesen felszerelt mentőhajót kaptak, és teljes körű kiképzésben részesültek, további három mentőhajó pedig a finn mentőszervezetekhez került.

„Finnországban az önkéntes tengeri mentőszolgálat száz éves hagyományra tekint vissza. Most ezt a típusú mentőszolgálatot Észtországban is szeretnénk megvalósítani” – mondta el Jori Nordström, a Finn Mentőhajó Intézet műveleti vezetője.

A VOMARE projekt elsődleges célja az önkéntes tengeri felkutatás és mentés megújítása Észtországban az egyének azon természetes vágya alapján, hogy segítsenek másoknak. Azzal, hogy Észtország önállóbb mentőszolgálatot alakít ki, Finnországnak kisebb mértékben kell részt vennie Észtország mentőakcióiban. A Finn Mentőhajó Intézet évi 1 000 kereső- és mentőakciónak mintegy 23%-a a Finn-öbölbe irányul.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

www.centralbaltic.eu/component/content/article/6-project-info/296-vomare-voluntary-maritime-rescue

” A VOMARE segítséget nyújtott Észtország mentőhajócsapatának kiképzésében és felszerelésében, lehetővé téve számukra a part biztosítását. ”

Teljes összeg:
990 000 EUR
EU-hozzájárulás:
645 000 EUR

(1) Közép-Balti INTERREG IV A program (2007-2013).

HELYI ENERGIATÁROLÁSI MEGOLDÁS VIDÉKI TERÜLETEKRE

Az energia előállítására és tárolására való képesség megoldást jelenthet a világ számos részén jelen lévő költséges problémára: a villamosenergia-hálózat távoli helyekre való kiterjesztésre. Ez a stratégia áll az EU által támogatott SOPRA (Sustainable Off-Grid Powerstations for Rural Applications – Fenntartható szigetüzemű erőművek vidéki alkalmazásra) projekt mögött: ennek keretében egy olyan szigetüzemű energiatároló rendszert fejlesztenek ki, amely különböző helyszíni forrásokból (nap, víz, szél) származó energia hasznosítására és kezelésére képes.

A költséghatékony megoldás nem csupán az áramellátás biztosítására alkalmazható Európa és a világ távoli vidéki területein, hanem a Hollandiában kifejlesztett technológia jelentősen hozzájárulhat Európa egyik céljának megvalósításához: a megújuló energiaforrások arányának növeléséhez az energiamixben.

A távoli vidéki területeken az elektromos hálózat gyakran túl messze található, ami kivitelezhetetlenné vagy túlságosan költségesé teheti a csatlakozás kiépítését. A hagyományos megoldás ezekben az esetekben a gázolajjal működő generátorok alkalmazása, ezek üzemeltetése azonban egyre költségesebb és gyakran jelentős zajjal is jár.

Az ERFA által támogatott⁽¹⁾ és az elektromos energiaátalakítás hollandiai szakértője, az ALFEN b.v. által vezetett SOPRA projekt keretein belül a hibrid szigetüzemű rendszerek két prototípusának: egy rögzített rendszernek, valamint egy 6 méteres tárolóban elhelyezett hordozható rendszernek

„A SOPRA célja olyan költséghatékony technológia biztosítása, amely maximálisan kihasználja a helyi energiaforrásokat, legyen szó akár a napból, a szélből vagy a vízből származó energiáról.”

(1) Regionális operatív program Kelet-Hollandiában 2007 és 2013 között.

Evert Raaijen,
üzleti fejlesztési
igazgató, ALFEN b.v.

Teljes összeg:

1 991 100 EUR

EU-hozzájárulás:

497 800 EUR

a kifejlesztésére kerül sor. Ez azt jelenti, hogy a helyi energiaforrásokat nem kell azonnal felhasználni, hanem azok szükség esetén tárolhatók, így megbízható energiaforrást nyújtanak a távoli területen elhelyezkedő iskolák, falvak, kórházak vagy építési területek számára.

A világon mintegy 1,6-2 milliárd ember nem rendelkezik hozzáféréssel az elektromos hálózathoz, mivel a közszolgáltatásokhoz való csatlakozás kiépítése gyakran nagyon költséges lenne. A tiszta, helyi energiát felhasználó szigetüzemű rendszerek számos új piaci területre nyitnak kaput.

Fontos szempont az is, hogy a napenergia-felhasználás terjedéséhez többek között a jelenlegi tárolási megoldások továbbfejlesztésére van szükség annak érdekében, hogy azokat távoli, szigetszerű rendszerekben is alkalmazni lehessen.

A prototípus 2012 júniusára készül el; kiterjedt tesztelésére a célterületeket reprezentáló távoli területeken kerül majd sor. A gyártás Hollandiában kezdődik meg a teszteléssel párhuzamosan, új munkahelyeket teremtve.

Az új technológia sokféle területen alkalmazható, és számos piaci lehetőség áll nyitva számára Európában és a fejlődő országokban.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

www.sopra-project.com/

TÖBBFÉLE SZOLGÁLTATÁS EGY HELYEN: ONLINE CÉGREGISZTRÁCIÓS RENDSZER A LENGYELORSZÁGI VÁLLALKOZÓK RÉSZÉRE

A lengyel gazdasági minisztérium egy modern cég-regisztrációs rendszert vezetett be, amely egy helyen teszi lehetővé a regisztrációt, az adatok frissítését, valamint más cégek adatainak megtekintését.

A Gazdasági Tevékenységekkel Kapcsolatos Központi Regisztrációs és Információs Rendszer (CEIDG) az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) 2007-től 2013-ig tartó Innovatív Gazdaság Operatív programja keretében jött létre.

A projekt fő célja a lengyelországi üzleti tevékenységekkel kapcsolatos információkat tartalmazó központi adatbázis létrehozása, valamint az internetes cégregistráció feltételeinek megteremtése volt. Fontos cél volt emellett a vállalkozókra vonatkozó szabályok és rendszerek harmonizálása is, valamint egy magas színvonalú szolgáltatásokat egy helyen kínáló webhely létrehozása számukra.

Az új szolgáltatás amellelt, hogy csökkenti a cégregistrációhoz szükséges időt, a fontos adatok elektronikus cseréjét is lehetővé teszi a regisztráció folyamatában érintett intézmények között.

Megbízható elektronikus profil vagy megfelelő tanúsítvánnyal ellátott elektronikus aláírás segítségével a lengyel állampolgárok az interneten keresztül elvégezhetik a cégregistrációhoz szükséges lépéseket. Miután létrehozta fiókját a hivatalos webhelyen (www.firma.gov.pl), a felhasználónak nincs más dolga, mint követni a varázsló utasításait, amely lépésről lépésre végigvezeti az adatok megadásának, valamint új cége regisztrációjának folyamatán.

A vállalkozó dönthet úgy is, hogy a webhelyen csak előkészíti jelentkezését, majd a megfelelő okmányirodában személyesen írja azt alá.

A CEIDG-úrlap elküldésével a felhasználó a nemzeti adóhatóságnál, a központi statisztikai hivatalnál és a társadalombiztosítási irodánál is regisztrálja adatait. Ez azt jelenti, hogy a vállalkozó automatikusan adózási és statisztikai regisztrációs számot (NIP és REGON) is igényel. Az új cégregistráció 48 órán belül megjelenik a www.firma.gov.pl nemzeti webhelyen, de az üzleti tevékenység már közvetlenül a jelentkezés visszaigazolását követően megkezdhető.

„Miután létrehozta fiókját a hivatalos webhelyen, a felhasználónak nincs más dolga, mint követni a varázsló utasításait, amely lépésről lépésre végigvezeti az adatok megadásának, valamint új cége regisztrációjának folyamatán.”

A CEIDG rendszerben regisztrált vállalkozók bármikor megváltoztathatják a regisztrációnál megadott adataikat, ideiglenesen felfüggeszthetik tevékenységüket, illetve meg is szüntethetik cégüket anélkül, hogy ehhez fel kellene keresniük egy kormányzati irodát.

A platform felhasználói más cégekre is rákereshetnek, illetve megtekinthetik más cégek adatait, amelyekre egy esetleges együttműködéshez szükségük van. A rendszer 2011 júliusában indult el, azóta naponta több mint 20 000 tranzakciót bonyolítanak le a keretein belül.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

www.ceidg.gov.pl

A VÁLLALKOZÁSOKAT TÁMOGATÓ ÜGYNÖKSÉG SEGÍTSÉGET NYÚJT A SPANYOLORSZÁGI KIS- ÉS KÖZÉPVÁLLALATOKNAK MŰKÖDÉSÜK FOLYTATÁSÁHOZ ÚJ VEZETŐSÉG KERESÉSÉVEL

A vállalkozások „újraépítése” (Reempresa) egy új megközelítés a spanyolországi Katalónia régióban, amely a kisvállalkozásoknak nyújt segítséget az átalakuláshoz és tevékenységük folytatásához olyan új vállalkozók támogatásával, akik átveszik ezekben a kisvállalkozásoknak az irányítását.

Katalóniában évente mintegy 95 000 mikrovállalkozás, illetve kis- és középvállalat szűnik meg – az innovatív Reempresa folyamat eredményeképpen legalább 15%-uk tovább folytathatja működését, munkalehetőséget biztosítva alkalmazottainak.

A katalóniai Reempresa Központot 2010-ben hozták létre a Katalán Munkáltatók Szövetsége (Cecot) és egy ön-foglalkoztatást ösztönző magánalapítvány (CP'AC) támogatásával. A központ Katalónia régió (Generalitat de Catalunya Departament d'Economia i Coneixement), valamint az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) közös finanszírozásában működik.

Az új tulajdonosra váró kisvállalatok és a lehetséges vállalkozók összetalálásához fizikai és virtuális egyeztetésre, illetve támogatásra egyaránt szükség van. Az átvételre váró cégek kisméretű, gyakran családi tulajdonban álló vállalkozások, amelyeknek nehézségei adódtak az átalakulással vagy a működés folytatásával kapcsolatban.

A központ birtokában van azoknak az adatoknak és tudásanyagoknak, amelyek a cégek és a leendő tulajdonosok összepárosításához szükségesek, és támogatást nyújt a lehetséges tulajdonosoknak a vállalkozások „feltámasztásával”. Emellett kiterjedt tájékoztató programokat szervez a Reempresa

megközelítés népszerűsítése érdekében az érdekeltségüktől megválni készülő cégek, valamint a vállalkozások „újraépítésében” részt vevő felek számára.

2011-ben a Reempresa Központ 13 kis- és középvállalat számára talált új tulajdonost. Ezzel 145 munkahelyet tudtak megőrizni. 2012 első hónapjaiban ezt a számot már túl is szárnyalták, ami a projekt sikerességét jelzi.

A Központ segítséget nyújt a lehetséges vállalkozóknak a megfelelő cég megtalálásához – ez biztosítja számukra az üzleti átalakulási folyamatban való részvételt, amelyhez a Központ kiterjedt útmutatást is nyújt. A vállalkozások „feltámasztásában” részt vevő üzletemberek megvásárolhatják vagy bérbe vehetik egy meglévő cég forrásait, ami alternatívát nyújt egy teljesen új cég létrehozására.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

Reempresa: www.reempresa.org/?idioma=2

Cecot (Katalán Munkaadók Egyesülete, a projekt egyik kezdeményezője): www.cecot.org

CP'AC: www.autoocupacio.org

Generalitat de Catalunya Departament d'Economia i Coneixement: www.gencat.cat

Reempresa a twitteren: @Reempresa

Reempresa a LinkedIn-en: www.linkedin.com/groups/Reempresa-3945960

„A működésüket folytatni nem tudó cégek a folytonosság veszélyeztetése nélkül hagyhatják abba üzleti tevékenységüket, gondoskodva ezzel alkalmazottaik biztos jövőjéről.”

Teljes összeg:
1 700 000 EUR
EU-hozzájárulás (ERFA):
850 000 EUR

REGIOSTARS DÍJ EGYRE INKÁBB LENDÜLETBE JÖN

2012. január 16-án a 2012-es RegioStars díj 24 döntőbe került versenyzője Brüsszelben, Belgiumban gyűlt össze, ahol személyesen bemutatta projekteit az Európai Bizottság által összehívott független, szakértő zsűrinek.

A 2012-es RegioStars díjra rekordszámú, összesen 107 nevezés érkezett az Európai Unió tagállamaiból.

Ez azt jelzi, hogy a verseny nem csak azzal éri el célját, hogy felhívja a figyelmet a bevált gyakorlatokra, hanem azzal is, hogy minden résztvevő – nyertesek és döntősök egyaránt – jelentős előnyt kovácsol abból, hogy Európa reflektorfényébe kerül. A 2012-es RegioStars díj nyerteseinek 2012. júniusi kihirdetésekor az összes döntős nyertesnek érezheti majd magát.

Független zsűri

2012-ben a zsűri elnöke Luc Van den Brande, a Régiók Bizottságának korábbi elnöke (2008-2010), aki egy 11 személyes, az ipar, a tudományok és a tanácsadás területéről érkező szakértőkből álló csapat vezetője.

A zsűri többek között a következőket értékeli:

- a projekt innovatív jellege;
- a projekt hatása (vagy várható hatása) a kezdeti célokra;
- a projekt várható fenntarthatósága; valamint
- a projekt eredményei a helyi, regionális és interregionális partneri kapcsolatok tekintetében.

Közben a 2013-as RegioStars díj szervezése is elkezdődött; számos nevezés érkezett be már a 2012. ápr. 20-i nevezési határidő lejárata előtt.

A VERSENY

A RegioStars díjat ötödik éve ítélik oda az Európai Bizottság „Régiók a gazdasági változásért” kezdeményezésének keretein belül. Célja a regionális fejlődésben alkalmazott jó gyakorlatok felismerése, valamint az olyan eredeti és innovatív projektek kiemelése, amelyek más régiók számára is vonzóak és inspiráló hatásúak lehetnek.

A verseny a következő kategóriákban zajlik: Intelligens növekedés, Fenntartható növekedés, Inkluzív növekedés, CityStar kategória, valamint Információ és kommunikáció kategória.

A zsűri első szűrését követően a legígéretesebb 24 projekt részt vehet egy egynapos eseményen, amelyen bemutatkozhatnak a zsűrinek, és válaszolhatnak a felmerülő kérdésekre, mielőtt az egyes kategóriában nyertest hirdetnek.

A versenyen való részvételhez a projekteknek az EU strukturális alapjainak* közös finanszírozásában, és több nemzeti, regionális vagy együttműködési programon keresztül kell megvalósulniuk.

A pályázatokat a projektvezetőnek vagy a projekt készítőjének kell benyújtania a közös finanszírozásért felelős nemzeti vagy regionális irányító hatóság által (illetve annak beleegyezésével).

* Az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), az Európai Szociális Alap (ESZA), a Kohéziós Alap vagy az Előcsatlakozási Támogatási Eszköz (IPA) 2000. január 1. után.

A REGIOSTARS 2012 díj nyertesait a június 14-én Brüsszelben tartandó díjkiosztó ünnepségen hirdetik ki.

Kézzelfogható előnyök a nyertesek és a döntősök számára

Az Európai Bizottság nemrégiben felkérte az elmúlt évek nyertesait és döntőseit arra, hogy osszák meg a versennyel kapcsolatos érzéseiket, illetve számoljanak be arról, hogy a verseny milyen előnyöket hozott számukra.

Az általános vélekedés az volt, hogy a résztvevők minden bizonnyal másnak is ajánlani fogják, hogy mutassák be projektjeiket a jövőbeni RegioStars díjak keretében.

Legtöbbjük „kézzelfogható előnyöket” tapasztalt részvételével kapcsolatban – ezt a nyertesek 93 %-a megerősítette, a döntősök 73 %-a pedig hasonló pozitív élményről számolt be.

A nyertesek a következő előnyöket emelték ki: láthatóság és presztízs, partnerek találása, tapasztalatok megosztása más projektekkel, valamint személyes motiváció. A versenyt nagy élménynek tartották, amely jelentős figyelmet és nyilvánosságot biztosított projektjeiknek. Sokan úgy érezték, hogy a verseny önbizalmat adott számukra a projekt folytatásához.

Az egyik résztvevő a következőt mondta: „A verseny jó lehetőség volt számunkra arra, hogy megerősítsük a fenntartható városi közlekedéssel kapcsolatos helyi és regionális stratégiánkat. Nemzetközi elismerést szereztünk egy olyan jó regionális gyakorlatnak, amelyet egész Európában érdemes lehet alkalmazni.”

Sokan úgy találták, hogy nagyobb figyelem irányult rájuk a regionális és az országos média részéről, és jelentősebb politikai támogatáshoz jutottak. Minden résztvevő díjazta a nagy hírértéket, amelyet a verseny biztosított számukra a kormány, a helyi közösség és a lehetséges partnerek felé.

Néhányan úgy nyilatkoztak, hogy a díj a dolgozói morálra is pozitív hatást gyakorolt. Az egyik nyertes a következőt mondta: „Most már olyan csapat vagyunk, amely közös munkával elnyert egy díjat.” Egy másik nyertes pedig úgy nyilatkozott, hogy a verseny érdekes élmény volt, amely „inspirálta és élénkítette a munkatársakat”.

Néhányan kiemelték, hogy pozitív élményt jelentett más projektek csapataival találkozni: a tapasztalatcsere értékesnek bizonyult. „Nagyszerű alkalom volt az együttműködésre és a tapasztalatok, a tudás és a legjobb gyakorlatok cseréjére, valamint a másoktól való tanulásra” – mondta el az egyik résztvevő.

Számos résztvevő vállalat üzleti szempontból is egyértelmű előnyökhöz jutott: „A díj biztosította jövőbeli terveink megvalósítását, és a mai napig meg tudjuk említeni a strukturális alapokkal kapcsolatos ajánlattételeknél mint a vállalat fontos eredményét” – mondta el az egyik nyertes. Egy másik nyertes megemlítette, hogy a díj új partnereket, valamint fokozottabb érdeklődést eredményezett a magánbefektetők részéről.

Egy gyakorlatias döntős arról számolt be, hogy a díj rendkívül hasznosnak bizonyult a vállalat megítélése szempontjából a finanszírozással foglalkozó ügynökségek, valamint a politikai és egyetemi testületek körében.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/regions_for_economic_change/regiostars_en.cfm

A RegioStars 2012 döntősei és zsűritagjai

AZ ERFA TÁMOGATJA AZ E-KORMÁNYZATOT – DE TOVÁBBI INTÉZKEDÉSEKRE VAN SZÜKSÉG

Az Európai Számvevőszék jelentése szerint az Európai Regionális Fejlesztési Alap hozzájárult az elektronikus közszolgáltatások fejlesztéséhez Európában. Az eddig elért eredmények azonban a várnál gyengébben alakultak.

Az Európai Számvevőszék „Eredményesek voltak-e az ERFA által támogatott e-kormányzati projektek?” című jelentése az ERFA társfinanszírozásában a 2000 és 2006 közötti időszakban megvalósult projektekre összpontosított, amelyek célja az e-kormányzati szolgáltatások fejlesztése négy tagállamban: Franciaországban, Olaszországban, Lengyelországban és Spanyolországban.

A Számvevőszék megvizsgálta a fontos stratégiai és programalkotással kapcsolatos dokumentumokat, és megtekintett 28 adminisztratív, e-kormányzati szolgáltatások fejlesztésére irányuló projektet; azt vizsgálták, hogy ezek a projektek megfeleltek-e az adott szükségleteknek; kialakításuk és megvalósításuk megfelelő volt-e; illetve hasznosnak és tartósnak bizonyultak-e. A folyamatot a projektvezetők reprezentatív csoportjának küldött online kérdőívvel is támogatták.

A jelentés által vizsgált időszakban a közszolgálat szerint az e-kormányzat csökkentette az állampolgárokra, vállalkozásokra és a közigazgatásra háruló terheket, valamint javította az általuk nyújtott szolgáltatások minőségét. Az intézkedések emellett célul tűzték ki a belső piac korlátainak csökkentését, a polgárok mobilitásának támogatását Európában, valamint az Európa 2020 stratégia által kitűzött, versenyképességre és innovációra vonatkozó célok elérésének elősegítését.

A Számvevőszék jelentése szerint míg az ERFA által támogatott e-kormányzati projektek általánosságban elősegítették az elektronikus közszolgáltatások fejlesztését, és bár a projektek többsége technikailag működőképes volt, mindez kevesebb előnyt eredményezett, mint az várható lett volna – ennek oka az, hogy nem fordítottak kellő figyelmet a projekt eredményeire.

A Számvevőszék elismerte ugyan, hogy a projektek általánosságban megfelelő eredményeket hoztak, műszakilag stabilak, pénzügyi szempontból pedig fenntarthatóak voltak, de megállapította, hogy a nem megfelelő kialakítás vagy megvalósítás miatt a projekteket gyakran késve, illetve nem megfelelő mértékben teljesítették, és azok nem feleltek meg a prioritásokhoz kapcsolódó szükségleteknek. Mivel a projektek előnyeinek mérése nem történt meg, így nem volt lehetőség a projektek értékelésére, illetve a jövőbeli programok kialakítása során felhasználható információk összegyűjtésére.

A jelentés ajánlásokat fogalmaz meg az irányító hatóságok és az Európai Bizottság számára annak érdekében, hogy az ERFA e-kormányzati projektekhez nyújtott támogatása a jövőben meghatározott igényeken, egyértelmű célokon és költségelnyökön, valamint az eredmények és a hatások megfelelő értékelésén alapuljon.

Az Európai Bizottság üdvözölte a Számvevőszék pozitív értékelését az ERFA hozzájárulásáról az e-kormányzati szolgáltatások nyújtásához a négy tagállamban, és a jelzett hiányosságok elismerése mellett egyetértett a hatékonyabb értékelésre, teljesítésre és számvetésre vonatkozó javaslatokkal.

A teljes jelentés a következő helyről tölthető le:

<http://eca.europa.eu/portal/pls/portal/docs/1/9288731.PDF>

„FORRÁSOK, RUGALMASSÁG ÉS ÖSSZPONTOSÍTÁS” BIZTOSÍTÁSA BIZONYOS EU-RÉGIÓKNAK

A sajátos földrajzi jellemzőkkel – szigetekkel, hegyekkel vagy gyéren lakott régiókkal – rendelkező európai régióknak gyakran olyan kihívásokkal kell szembenéznie, amelyek gazdasági teljesítményüket és a politikák sikeres megvalósítását is érintik. Egy közelmúltban készített tanulmány ezzel a problémával foglalkozik, és rávilágít az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) és a Kohéziós Alap ezen régiókban betöltött fontos szerepére.

A 2009. december 1-én életbe lépett Lisszaboni Szerződés megerősíti, hogy kiemelt figyelemmel kell kezelni a fejlesztés terén kihívásokkal szembesülő régiókat, különösen „az olyan súlyos és tartós természeti vagy demográfiai hátrányokkal küzdő régiókat, mint a legészakibb, rendkívül gyéren lakott régiók, valamint a szigeteken lévő, a határon átnyúló és a hegyvidéki régiók”.

Az ADE (Analysis for Economic Decisions) által végzett tanulmány – „Az ERFA és a Kohéziós Alap sajátos földrajzi jellemzőkkel – szigetekkel, hegyvidéki és gyéren lakott területekkel – rendelkező régióknak nyújtott támogatásának jelentősége és hatékonysága” – két támogatási időszakot (2000-2006 és 2007-2013) ölelt fel, és az ERFA vagy a Kohéziós Alap elemzésén alapult, amelyet tizenöt NUTS 2 régióról, és hat NUTS 3 régióról készítettek (lásd: keretes szöveg).⁽¹⁾

A vizsgált régiók és területek számos közös tulajdonsággal rendelkeznek:

- a fiatalok elvándorlása, alacsony születési ráták és korosodó helyi népesség;
- függőség bizonyos „forrásoktól”, pl. természetes erőforrások, klíma, tájak, valamint a turizmus vagy az azzal összefüggő tevékenységek fejlesztése; és
- „kritikus tömeg” hiánya a helyi piac méreteit, a képzett munkaerőt, a képzéshez való hozzáférést és a belső befektetéseket tekintve.

A tanulmány rámutatott, hogy az ERFA és a Kohéziós Alap jelentős hozzáadott értéket biztosít a következők által:

- hosszútávú, szilárd pénzügyi keret biztosítása, amelyben a régiók számos projektet dolgozhatnak ki;
- fontos katalizátorként való közreműködés a hazai források fontos projektekhez való vonzásában;
- rugalmas eszköz biztosítása a specifikus szükségletek és kihívások teljesítéséhez, kiegészítve más hazai és uniós forrást; valamint
- a stratégiai összpontosítás, az érdekeltek bevonása és a „jó kormányzás” szintjének javítása.

(1) A NUTS besorolás az EU minden tagállamát három szintre (NUTS 1, 2 és 3) osztja, a második és a harmadik szint további részekre osztja az első, illetve a második szintet.

A TANULMÁNYBAN SZEREPLŐ TIZENÖT NUTS 2 RÉGIÓ:

Stájerország (AT), Rhône-Alpes (FR), Castilla la Mancha (ES), Islas Baleares (ES), Itä-Suomi (FI), Corse (FR), Sicília (IT), Sterea Ellada (EL), Voreio Aigaió (EL), Śląskie (PL), Centro (PT), Hovedstaden (DK), Övre Norrland (SE), Vzhodna Slovenija (SI) és Highlands and Islands (UK).

A TANULMÁNYBAN SZEREPLŐ HAT NUTS 3 RÉGIÓ:

Cuenca (ES), Norrbotten (SE), Lesbos (EL), Bornholm (DK), Ardèche (FR) és Western Isles (UK).

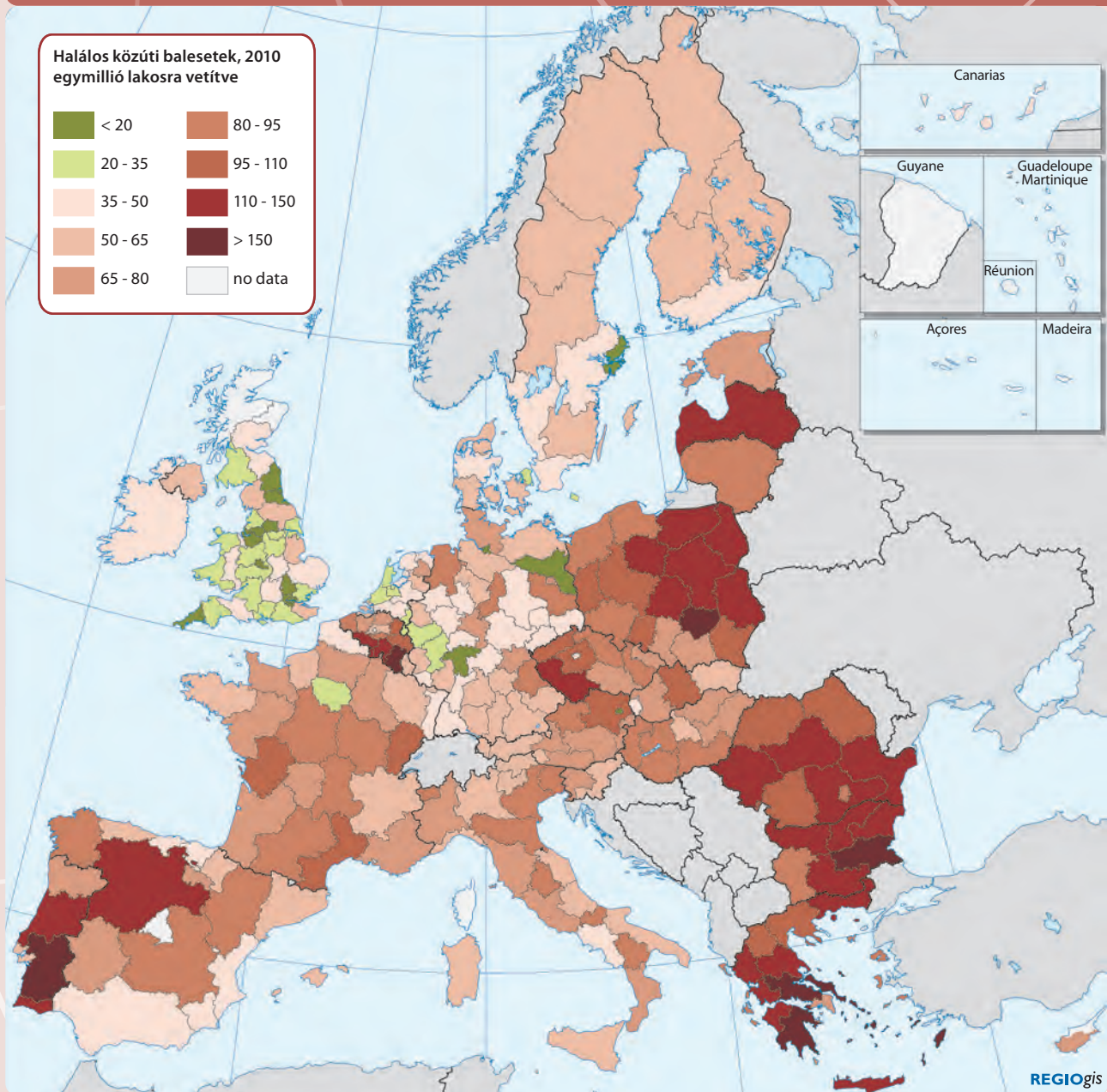
A tanulmány azt is hangsúlyozta, hogy a két pénzügyi eszköz még hatékonyabb lehetne, ha kiemelnék a földrajzi sajátosságokat a támogatási folyamat során, és nem pedig problémaként tekintenének azokra. További tanulság volt, hogy a politikának túl kellene mutatnia a fő támogatási célnak tekintett infrastruktúra-fejlesztésen, ahelyett, hogy olyan korlátozott számú prioritásra koncentrál, amelyek már bizonyították előnyeiket a régió számára – vagyis a forrásalapú megközelítésre. Emellett a rugalmasabb többszintű kormányzati egyeztetés elősegítené a regionális politika sikerét ezekben a régiókban és területeken.

A tanulmány következtetése az, hogy az ERFA és a Kohéziós Alap megfelelő eszközöknek bizonyulnak a sajátos földrajzi jellemzőkkel rendelkező régiók fejlesztéséhez, mivel biztosítják a szükséges támogatást, rugalmasságot és ösztönzést a hatékony projektek megvalósításához.

Olvassa el a teljes tanulmányt:

- http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/pdf/eval2007/geographical_final1.pdf
- http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/pdf/eval2007/geographical_final2.pdf

HALÁLOS KÖZÚTI BALESETEK EGYMILLIÓ LAKOSRA VETÍTVE, 2010-BEN

EU-27 = 61,4 | Az Európa 2020 stratégia célja = 33,8 | BE, BG, CZ, DE, LV, NL, SE: 2009

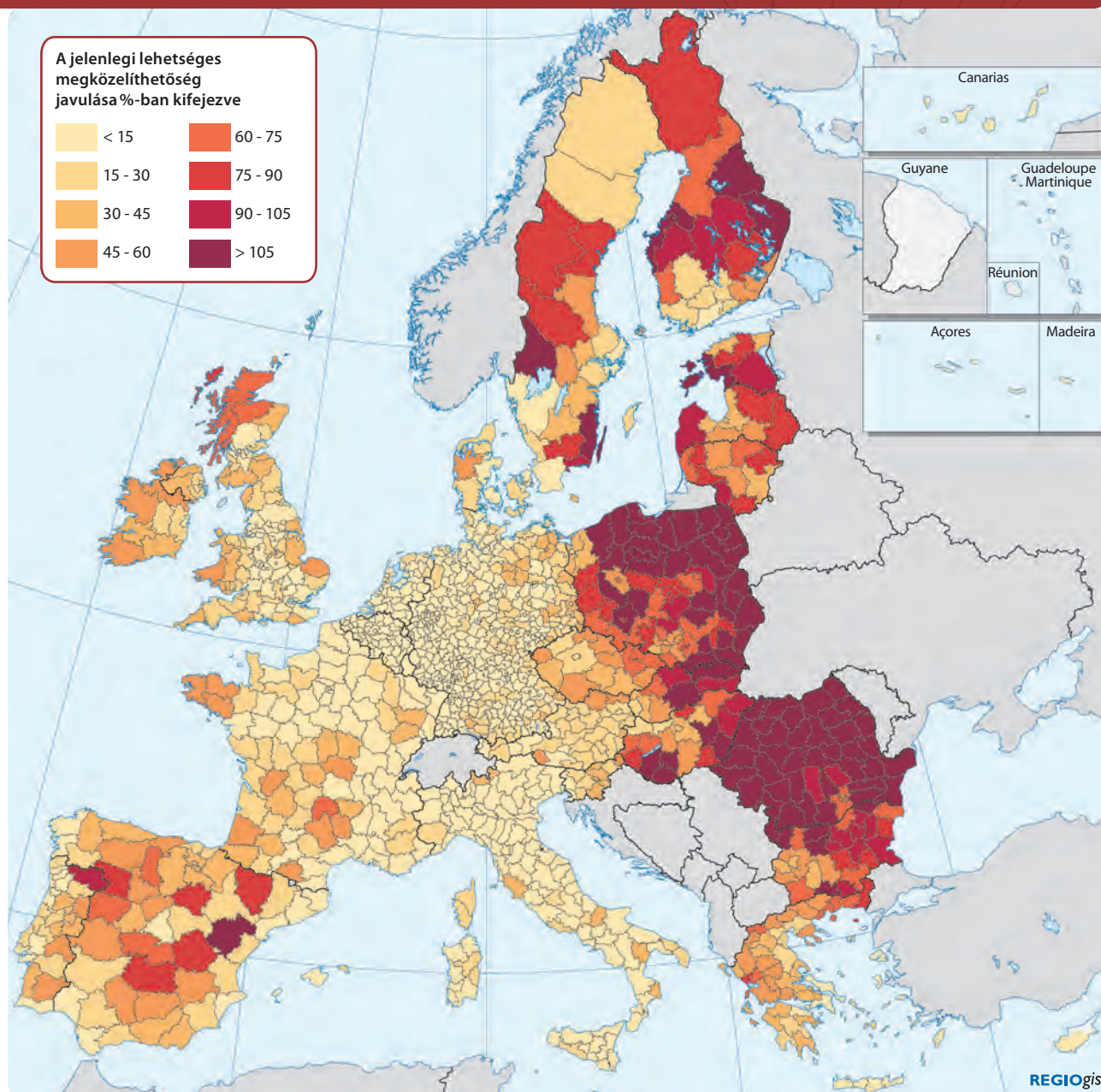
Forrás: Mobilitáspolitikai és Közlekedési Főigazgatóság, Energiaügyi Főigazgatóság, Regionális Politikai Főigazgatóság.

© EuroGeographics Association (adminisztratív határok)

2010-ben Hollandiában, Svédországban és az Egyesült Királyságban egymillió lakosra vetítve csak 32 halálos baleset történt, míg ez a szám több mint 100 volt Lengyelországban, Görögországban, Romániában és Bulgáriában. Az EU 2020-ra a 2010-es értékekhez viszonyítva 50%-kal szeretné csökkenteni a halálos közúti balesetek számát. Ez azt jelentené, hogy 2020-ban egymillió lakosra 34 halálos közúti baleset jutna. Hollandia, Svédország és az Egyesült Királyság 2001 és 2010 között felére csökkentette a halálos közúti balesetek számát, és már most túlteljesíti az EU 2020-ra előírt értékét. Sok tagállam és régió

azonban még nagyon távol áll ettől. A következő hét régióban évente több mint 150 halálos közúti baleset történik egymillió lakosra vetítve: Bulgária, Lengyelország és Portugália egy-egy régiójában, Görögország három régiójában, és Belgium (ezen belül Luxemburg tartomány) egy régiójában, ahol az EU-n belül a legmagasabb, évente 258 halálos közúti baleset történik egymillió lakosra vetítve. Bár az utak infrastruktúrájának fejlesztése elősegítheti a halálos balesetek számának csökkenését, a törvények betartatása és a gépkocsivezetők magatartása terén bekövetkező változások jelentősebb és gyorsabb hatást gyakorolnának az arány javítására.

A KÖZÜTI MEGKÖZELÍTHETŐSÉG LEHETSÉGES JAVÍTÁSA: A NAGY SEBESSÉGŰ UTAZÁST LEHETŐVÉ TEVŐ ÚTHÁLÓZAT ÖSSZEHASONLÍTÁSA A JELENLEGI ÁLLAPOTTAL

A lehetséges megközelíthetőség a fordítottan arányos súlyozott népességet veszi figyelembe, amely körülbelül négy órással elérhető. A gyors megközelíthetőséget biztosító elképzelés az autópálya-hálózat jelentős fejlesztésén alapul. |
Forrás: Regionális Politikai Főigazgatóság, Spiekermann és Wegener.

A térképen sötétebb színnel jelölve láthatók azok a régiók, amelyek esetében az utak infrastruktúrájának javításával jelentősen emelkedne azoknak a személyeknek a száma, akik körülbelül négy órással könnyen elérhetők. A térkép összehasonlítja, hogy hány személy érhető el jelenleg, és hány személy lenne elérhető, ha több út tenné lehetővé a nagy sebességgel való haladást. Megállapítható, hogy a legfejlettebb régiókban az utak infrastruktúrájának fejlesztése csekély változást eredményezne. Az Európai Unió keleti részének legtöbb régiójában azonban az emberek vagy az elérhető piac száma több mint kétszerezére növekedne.

Az elérhető személyek száma nem csupán azon vállalatok számára fontos, amelyek termékeiket vagy szolgáltatásaikat szeretnék értékesíteni: az elérhető személyek száma a szükséges kórházak, iskolák és más közintézmények számát is meghatározza. A fejletlen infrastruktúra azt is jelenti, hogy az embereknek hosszabb ideig kell utazniuk ahhoz, hogy elérjék ezeket a közszolgáltatásokat, vagy a hatóságoknak nagyobb távolságon kell kiépíteniük szolgáltatásukat egy kisebb populáció kiszolgálásához.

- 2012. MÁJUS 10.** Régiók és városok az integrált területi fejlesztésért _Brüsszel (BE)
- 2012. JÚNIUS 14.** RegioStars díj _Brüsszel (BE)
- 2012. JÚNIUS 15.** Régiók a gazdasági változásért – konferencia _Brüsszel (BE)
- 2012. JÚNIUS 17-19.** 3. éves fórum a Balti-tengeri Régió EU-stratégiájáról _Koppenhága (DK)
- 2012. JÚLIUS 2-3.** 2. fórum Európa legkülső régióiról _Brüsszel (BE)
- 2012. SZEPTEMBER 21.** European Cooperation Day _Brüsszel (BE)
- 2012. OKTÓBER 8-11.** NYÍLT NAPOK, A régiók és a városok európai hete _Brüsszel (BE)
- 2012. NOVEMBER 27-28.** 1. éves fórum a Dunamenti Régió EU-stratégiájáról _Regensburg (DE)

Ezekről az eseményekről további információ található az Inforegio webhelyen:

http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/agenda/index_hu.cfm

SZÓLJON HOZZÁ

A *Panorama 41*-ben olvashatott a Bizottság javaslatairól, amelyek a jövőbeni kohéziós politika szabályainak egyszerűsítéséről és az eredmények középpontba helyezéséről szólnak.

Ha szeretné megosztani nézeteit arról, hogy ezek a javaslatok milyen hatással lesznek az Ön régiójára vagy az érintett témakörökre, illetve ha szeretn feltenni idevonatkozó kérdéseket, lépjen velünk kapcsolatba a következő címen:

regio-panorama@ec.europa.eu

ISSN 1725-8219

© Európai Unió, 2012

Másolat készítése a forrás megjelölésével engedélyezett.

■ Kiadóhivatal

Európai Bizottság, Regionális Politikai Főigazgatóság Kommunikáció
tájékoztatás és kapcsolattartás a harmadik országokkal
Raphaël Goulet
Avenue de Tervueren 41, B-1040 Brüsszel
E-mail: regio-panorama@ec.europa.eu
Internet: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_hu.htm